

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmisi nedeje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam po njem, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petertopne peti vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Zaradi praznika izide prihodnji list v soboto, 26. marca 1904.

Sanje in pene.

Skoro štirinajst dni so se slovenski rodoljubi zibali v lepih sanjah. Kar fasciniral jih je pojav, ki se je prikazal na političnem obzorju in iskreno so želeli, da postane beseda meso, da se doseže sprava med Slovani in Italijani.

Ne smemo se čuditi tej vnemi, ki je bila posebno velika na Kranjskem. Tu nismo imeli nikdar direktnih bojov z Italijani, tu imamo za Italijane — izvzemši primorsko židovsko-karjelsko kliko — neko nagnjenje in resnično simpatijo za italijansko kulturo in zato bi radi videli, da bi se dosegla med Slovani in Italijani sprava, da bi mogli živeti v prijateljstvu in v prijateljski zvezi.

Že ko se je lani v Dalmaciji primerilo prvo zблиžanje med Hrvatini in Italijani, je to na Kranjskem našlo živahen odmev. In ko se je potem oglašil Ricciotti Garibaldi, ki je kraljica Helena v Vidmu sprejela šopek s slovenskimi trakovi, ko so se čedalje pogosteje čuli iz Italije klici po sporazumljenju Slovanov in Italijanov, je postalo to — vsaj na Kranjskem, nekaka splošna želja.

Razpoloženje za spravo z Italijani eksistira. To je dejstvo, ki se ne da tajiti in prav zato je bilo s toliko radostjo sprejeto naznanilo, da so se na Dunaju posredovanjem Čehov začela med južnimi Slovani in med Italijani pravna pogajanja. Vse je zatrepetalo, vse se je zibalo v sladkih sanjah, samo mi smo ostali hladni in skeptični. Omejili smo se na suhoparno poročanje o posamičnih faktih, sicer pa se vzdržali vsakega komentarja. Bili smo prepričani, da se te lepe sanje spremenijo v prazne pene. In sodili smo prav.

Italijani so bili desetletja sem zaveznički Nemcem in bili bi še danes,

ko bi jim Nemci mogli in hoteli dati italijansko vseučilišče v Trstu. Sedaj, ko je bilo javno mnenje italijansko valed dogodkov v Inomestu že itak do skrajnosti razburjeno in ko so Italijani začeli spoznavati pangermansko nevarnost, je vlada nastopila s predlogom, naj se italijansko vseučilišče ustanovi ne v Trstu, nego v Roveretu. Italijani se nimajo ne od vlade, ne od Nemcev nadejati podpore, da bi dobili vseučilišče v Trstu, in zato so začeli boj proti vladi, obenem pa iskati prijateljev drugod.

V tem trenutku so spoznali Čehi, kako važno bi bilo, pridobiti italijanske poslance za skupno delo s Slovani. Če bi se to doseglo, bi bile vse nemške narodnosti združene proti vladi in proti nemški hegemoniji in bi se dalo za izvedenje ravnopravnosti veliko več storiti kakor sedaj.

Iz tega obojestranskega razpoloženja so se začela posredovanjem Čehov pogajanja med južnimi Slovani in Italijani.

Odkrito izpovemo: Mi smo v principu odločno za sporazumljenje z Italijani. Sicer se je čulo, da so na višjih mestih jako neugodno preseñeni, da se sploh na kaj takega misli, češ, Italijani so vendar sami iredentovci in povrh hočejo dobiti Albanijo. To pa nas nič ne moti. Mi smo se že davno naveličali biti hlapei avstrijskih državni in dinastičnih interesov na Primorskem; za te interese naj se brigajo tisti, ki so v to poklicani. Slovenci in Hrvati so se dali za te interese dosti dolgo zlobljati in dosti dolgo dobivali za plačilo — batine. Še manj pa nam je na tem, če dobi Italija neslovensko Albanijo, ali je ne dobi.

Državni in dinastični interesi torej za nas ne pridejo v poštev, kadar se gre za vprašanje o sporazumljenju z Italijani. Odločilno je za nas samo to, če bi naš narod mogel imeti od tega sporazumljenja kako korist. V tem oziru pa se nam zdi, da so

sanje o slovensko-italijanskem sporazumljenju prazne, da so to bile navadne pene. S primorskimi Italijani je ravno tako malo govoriti, kakor s koroškimi Nemci.

Podlaga za sporazumljenje je lahko dvojna: ali se reši nakrat ves kompleks med Slovani in Italijani, ali pa se doseže sporazumljenje samo glede posamičnih vprašanj, ostala pa se puste in suspensu.

Na prvo eventualnost, to mora vsakdo sprevideti, sedaj niti misliti ni. Primorski Slovani so v vseh svojih pravih silno prikrajšani in prav na tem prikrajšanju sloni gospodstvo vladajoče stranke. Zahtevati od Italijanov, naj oživotvorijo na Primorskem resnično in popolno ravnopravnost, pomeni toliko, kakor zahtevati, naj se odpovedo ne le gospodstvu, nego tudi svojim aspiracijam. Italijani hočejo vse Primorje poitalijančiti in pripraviti za združenje z Italijo, a čim bi se uresničila ravnopravnost, bi bilo konec temu stremljenju. Valed tega je pa tudi sporazumljenje o vseh spornih vprašanjih naravnost izključeno.

Preostaja še druga eventualiteta. Italijani bi radi s pomočjo Slovanov dosegli italijansko vseučilišče v Trstu in sedaj je vprašanje proti kakim kompenzacijam bi Slovani mogli v to privoliti. Čula so se v tem oziru različna mnenja. Čulo se je, da bi Italijani bili pripravljeni ustanoviti v Trstu slovensko mestno ljudsko šolo; z druge strani se je nasvetovalo, da bi se obenem z italijanskim vseučiliščem ustanovilo v Trstu slovensko-hrvatsko vseučilišče; čuli so se tudi še drugi nasveti. Mi smo doslej o vseh teh nasvetih molčali, iz tega preprostega razloga, ker jih ne smatramo za resne. Kdor govori o takih kompenzacijah, ne pozna primorskih razmer ali pa si ni na jasnem, kaj pomeni italijansko vseučilišče v Trstu za primorske Sloane. Šolstvo je tisto sredstvo, s ka-

terim uničujejo Italijani slovanstvo na Primorskem in če dobe še v Trstu svoje vseučilišče, jim je zmaga popolnoma zagotovljena. Tudi slovensko-hrvatsko vseučilišče v Trstu bi v tem oziru ne moglo dosti vplivati, že zato ne, ker na Primorskem ni predpogojev za vzgojo slovenskega in hrvatskega akademičnega naraščaja. Kranjci, Štajerci, Dalmatinci bi se po dovršenih študijah vrnili domov, primorski Italijani pa bi ostali na Primorskem in poitalijančevali deželo, kakor bi hoteli, ker bi bilo valed pomanjkanja predpogojev le malo primorskih slovenskih akademikov.

Italijani imajo na šolskem polju razen univerze vse, kar si morejo želeli, Slovani na Primorskem pa nimajo skoro ničesar. To je kričeče nasprotje in dokler obstoji to nasprotje, dotlej je izključeno vsako sporazumljenje glede italijanskega vseučilišča v Trstu. Kdor pri teh razmerah more le misliti na »spravo« z Italijani, ta še pojma nima, kaj pomeni Trst in Primorska sploh za slovenski narod.

Naše mnenje je, na kratko povedano, to-le: Slovani bi se mogli zavzeti za italijansko vseučilišče v Trstu, če bi se obenem ustanovilo slovensko-hrvatsko vseučilišče in če bi se obenem rešilo ljudskošolsko in srednješolsko vprašanje, to je, če bi se zagotovile primorskim Slovanom vse tiste ljudske in srednje šole, ki jim gredo v Trstu, v Istri in na Goriškem. To bi bila primerna kompenzacija, o kakih drugih pa po naši sodbi še govoriti ni mogoče.

Ne udajamo se nikakim iluzijam. Vodja tržaške italijanske stranke dr. Venezian ni govoril zastoj. Slišali smo njegov glas in vemo, da so danes še vse sanje o slovensko-italijanskem sporazumljenju ničeve, da te sanje niso sedaj drugega, kakor prazne pene.

Morda nam prinese bodočnost

kaj boljšega; morda zmaga pri Italijanih prej ali slej zdravi politični razum, ki je bil vedno lasten temu narodu, morda pride do spoznanja, da mu je na Primorskem zagotovljen obstanek samo, če si pridobi prijateljstvo Slovanov, a dokler se to ne zgodi, dotlej se moramo pač vojskovati za pravice in koristi primorskih Slovanov.

Posvet svobodomiselnih neodvisnih gorenjskih kmetov v Kranju.

Zadnji „Slovenec“ poje na vsa usta, kako sijajno so manifestirali v nedeljo v raznih krajih gorenjskih klerikalni kmetje za svojega klerikalnega kandidata. Kdor pozna klerikalni humbug, se vsemu temu smeje. Saj vsakdo pozna klavrne shode zaslepljenih klerikalnih kmetičev. In kakor v posmeh dotičnemu pisarjenju je bil v ponedeljek posvet svobodomiselnih, neodvisnih gorenjskih kmetov. Obilo število nas je naravnost iznenadilo, zbralo se jih je čez 200, in videli smo, da se je pričel tudi gorenjski kmet zavedati svojih pravic, da je tudi on prišel do spoznanja, da mu je dal Bog istotako zdrav razum in samostojno mišljenje, kakor kakemu drugemu.

Sklicatelj shoda je bil g. I. Novak, župan iz Mavčič. On je otvoril zborovanje in poudarjal, da si hočejo kmetje zdaj sami, popolnoma samostojno voliti svojega poslanca. Predlagal je nato, naj se voli predsednika. Predsednikom je bil voljen on sam, vkljub živahnemu ugovarjanju klerikalcev. Za to mesto se je namreč potegoval „prečastiti“ dekan kranjske župnije g. Anton Koblar, vulgo „tehant Tone“. Imel je že nekega mečnarja naučenega, kako naj stavi predlog. Toda Tonetov up je splaval po vodi, kakor tudi še marsikaj drugega. Gosp. Novak se je zahvalil za izkazano mu čast in pričel govoriti. Govoriti pa radi nemira v dvorani ni bilo mogoče. Poskusili so govoriti še drugi, toda vsi so

bil velike in močne postave, maska rejenega obraza, temnih las in brčice ter se je vsak moment zasmel tako glasno na „o“, da sem menil čuti Homerove junake pred Trojo. Oblečen je bil kot Pfaff-Krainz v dveh zvezkih. Dama pa je bila izredno lepe postave bujnih, polnih prsi, obraz maske nekamo špičast in se je zdela, da je Bog pri stvarjenju dolnjih okolčin tega obraza preveč ilovice imel na razpolago. Oblečena je bila kot Romarska pesem iz Tannhäuserja. Pod mojim oknom pravi dama: „Alzo zi glavben niht, das majne vaden 48 cm haben?“

Na to gospod: „Redens nit zo gšvolen.“

Dama: „Na, aber 45 cm gane zih.“

Gospod: „Geens baden, mit irem vaden. Redens liber etvas hüer“ — in odšla sta neznanosko se krototaje.

Jedva sta odšla ta dva, že prihaja izpred vrat nov kostumiran par: dve dami. Večja je bila videti suhe postave in tako drobne glave, da še kurji možgani nimajo notri prostora. Bila je oblečena kot na klerikalni niti viseča Zvezda z jutrove dežele. Druga dama pa je bila majhne, okrogle postave, maska zalitega obraza z naočniki in

LISTEK.

Reduta.

Predpustna komedija zapisana v postnem času.

Sinoči sem pa imel težek san — Spominjam se sicer še, da smo v gostilni okraj Ljubljane, kjer so še ozke ulice, pa dobro vino, praznovali zmago zadnjih dni, pili peli ter bili veseli, toda tega pa več ne vem, kako sem domov prišel. Ko sem se zjutraj zbudil, manjkalo je šest minut do osmih. Tako se mi je šutilo v trgovino, da še tega nisem utegnil premisliti, kaj bi utegnila cela baterija steklenic na moji mizi pomeniti. Po noči pa sem imel težek san.

Zdelo se mi je, da sem v blaznici. Blazen pa nisem bil jaz, ampak vsa moja okolica. Postelja, na kateri sem ležal, je neprenehoma skakala, kakor da je pijana. Drugo opravilo moje sobe pa so tvorile pisalne mize, ki so okoli moje postelje plesale v divjem plesu se vrteč. Naposled pa se postavi moja postelja na zadnji nogi in se tako ziblje po sobi do okna, kjer se umiri. Hotel sem pogledati skozi okno, pa nisem mogel vstati. Naenkrat zapazim od stropa višeco vrstico ravno nad seboj in za

njo toliko časa vlečem, dokler nisem sedel na postelji. Na to pogledam skozi okno. Vis-a-vis svojemu oknu zapazim podzidan vrtič, ograjem in poln desk. Zraven vrta pritlična hišica. Med mojo sobo in to hišico vodi ulica izpred dvonadstropne, svetlorjavo barvane hiše. Pred hišo gori in doli vodi tudi ulica, tako, da tvorita moja soba in nasproti stoječi vrtič vogla.

Ko tako gledam skozi okno, zapazim naenkrat na vratih dvonadstropne hiše stati mladeniča male postave, okroglih nedolžnih lic s komaj vidnimi kotleti in brčicami ter ščipalcem na nosu. Okrog usten igral mu je nepretrgoma smeh poln naivnosti in otroških misli. Oblečen je bil kot pastirček pri jaslicah. V rokav pa je držal velik križ, na kojega vrhu je bila pribita tabla z napisom v gotici: „Zug der Vandalenriege.“ Takoj za tem mladeničem prihiiti iz hiše beločrn klov, prileten, z zardelim lisičjim obrazom in veli: „Vpijte vendar, g. doktor, da sedaj gremo mi.“ In naivni mladenič se je razkoračil, privzdignil križ in zavpil: „Mi gremo, li čuješ svet, in kaj praviš k temu?“ V tem trenutku prihiiti od zgornje strani po ulici dve maski: ena kot Mark Twainov Huckleberry Finn, druga kot „Čuk sedi na veji,

hopsasa“. Subjekt prve je bil majhen gospodič, redkih špičastih zob, podolgatega ostrega nosu s ščipalcem na nosu in izrečno drobnih ročic in nožic, druge pa večji gospod, rdečega obraza, neznatnih brčic, držeč roke vedno v žepu sukne z naprej sklonjenim gornjim životom — menda bi bil rad frakur med čuki. — In pastirček izpred jaslice vli Hucku: „Veš, prijatelj, pravzaprav bi moral nemški vpiti, pa ne znam“, ter se pri tem tako nedolžno zasmel, kakor bi hotel reči: Saj ne vem, kaj govorim. V tem pa prihitijo po ulici od spodnje strani tri nove maske: ena kot Los von Rom gibaje, druga kot Izabela iz sv. pisma starega zakona in tretja kot Nervozno dlakocepstvo. Subjekt prve je bil velik gospod, krinka suhega obraza z Mefistovimi črtami, velikim nosom, črnimi brki in črno, kozje pristrizeno brado; druge je bila dama majhne postave, poljske glave in obojito nosu na krinki, oči pa takih, kakršnih se na Dunaju po deseti uri na raznih voglih več vidi, — tretje pa gospodič srednje postave, okrogle glave, krinka češkega nosu, razvitih brk, obrute brade in očali na nosu. Vsak treantek se je prijel z roko za usta, ker se je smejal na „i“: hihihih. — Komaj so prišle slednje tri maske

bližje, pa zopet zapove črnobeli klov, kojemu je med tem časom zrastle sivkasta kratko in okroglo pristrizena brada, viseči brki ter črnoobrobljena očala: „Vpijte vendar, g. doktor in stopajte naprej!“ — Nedolžni mladenič privzdigne na to križ z napisom in zavpije: „Vidiš, svet, mi gremo in kako stališče zavzemaš proti temu?“ ter začne korakati po ulici pod mojim oknom. Kmalu za njim se prikaže na vratih dvonadstropne hiše kostumiran par: gospod in dama. Gospod je bil majhne postave, vidnega trebuha, visokih pet, krinka obrute, pikastega obraza z majžimi očmi in srepim pogledom. Oblečen je bil zgoraj kot Žane z Iblane, spodaj pa kot Bucek. Dama pa je bila tudi majhne postave, velikih nog z galoši, razvitimi rokami, okroglega života, krinka ozkih drobnih ustnic, podolgatega nosu, temnih, toda tako lepih oči, kakor je v luninem svitu lotosov cvet v palmovi senci. Oblečena je bila kot Majaliba z Dolenjskega, zastopnica keramike. Ko prideta do mojega okna, slišim damo reči: Vajst Momi, di Mama ist ja fir dih, der Papa mus aber zu havze švajen . . . in odšla sta naprej.

Takoj za njima pride drug kostumiran par: gospod in dama. Gospod je

moralni prekiniti svoje govore; kajti vsi zborovalci so se zabavali s Kobljarjem in njegovimi spremljevalci. In „ko je bil kos t'ga špasa sit“, so pometal kmetje Kobljarja, Hybaška in predsednika druživa „Sv. Marte“ z njihovimi podrepaniki ven, ker so uvideli, da ž njimi ni mogoče stvarno in resno govoriti.

Po tej enourni veseligr prišlo se je resno posvetovanje. G. Tavčar je v krepkih besedah označil kmetu tako škodljivo obstrukcijo v deželni zboru. Dokazal je, kolike škode bi bila občna volilna pravica za kmeta in je rekel, da se mora pač pomnožiti število kmet-skih poslancev. Toda to sedaj ni naj-nujnejša stvar. Najnujnejše je, da začne deželni zbor delovati. Pozival je kmete k kmet-ski neodvisni organizaciji, katera edina more rešiti kmeta. Kmetje naj si ne odvisno sami volijo svoje zastopnike v deželni zbor. Poudarjal je tudi, da škoduje slovenskemu kmetu najbolj, da se pusti vplivati od žen, ki so nabujskane iz farovža, in sicer v takih stvareh, katere jih nič ne brigajo. V imenu zborovalcev je apeliral na knezoškofa ljubljanskega, naj slednjič že vendar enkrat spodi duhovne v cerkev, kamor spadajo in da naj jih uči izpolnovati Kristusovo prvo in najvišje zapoved: „Ljubi bližnjega kakor samega sebe.“ Kristus jih je postavil za apostole miru, a oni so pri nas sejali prepir. „**Prepir sejejo, vihar bodo želi!**“

Nato je predlagal sledečo resolucijo: „Svobodomiselnih, neodvisnih gorenjskih kmetje so sklenili na svojem posvetu v Kranju dne 21. marca 1904 sledeče resolucije:

1. Deželni poslanci naj po svojih močeh kolikor mogoče na to delajo, da se ustavi kmetu tako škodljiva obstrukcija in da prične deželni zbor z delom.

2. Ljudsko šolstvo naj se preosnuje v tem zmislu, da se bo poučevalo v ponavljajih razredih dečke v gospodarstvu in deklice v gospodinjstvu. Tudi učitelji in učiteljice naj se v omenjenih predmetih poučuje. Obenem zahtevajo najodločnejše zvišanje sramotno nizkih učiteljskih plač; kajti edini pripomoček k napredku slovenskega kmeta je ljudsko šolstvo.

3. Urejanje rek in hudournikov (kot žalosten primer navede reko Soro.)

4. Ustanovi naj se višja kmetijska šola za Gorenjsko.

5. Odločno protestirajo zoper občno volilno pravico; pač pa zahtevajo, da se število kmet-skih poslancev pomnoži.

Vse resolucije so bile z živahnim odobravanjem soglasno sprejete. Koncem govora je predlagal kandidat svobodomiselnih, neodvisnih gorenjskih kmetov g. J. Novaka, župana iz Mavčič. Ker so bili vsi zanj, je bil gosp. Novak soglasno postavljen kandidatom.

Župan Novak se je zahvalil za izkazano mu čast, razvil je kratkih a

jasnih potezah svoj program in pozival kmete, da naj se prične že vendar enkrat organizirati. Dasi dobro ve, da ne bo zmagal, toda eden mora biti prvi. Tarča bom nasprotnikom in vse mogoče bodo o meni pisali in lagali, toda jaz se jih ne bojim. Začeti se mora enkrat z delom, z delom poštenim in pravičnim, ne pa hinavskim in lažnjivim. Njegov govor so kmetje z veliko pažljivostjo zasledovali in končno je viharo odobravanje pričalo o priljubljenosti kandidata. Ko je za tem g. Tavčar še enkrat kmete bodril k delu, povzel je besedo g. Kuralt. V kratkem govoru je očrtal pogubonosno delovanje kranjske duhovščine za kmet-ski stan. Kako misli ona o kmetih, pričajo besede kranjskega kaplana Hybaška, ki je še pred pol ure kmete zmerjal z rokavnjači. (Klici: On je rokavnjač, žegnan rokavnjač. Sramota! Fej!) In danes so hoteli zopet neki duhovniki razgnati shod neodvisnih kmetov, ker drugače ni bilo mogoče, z rokami; toda „kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.“ Tako se je tudi danes zgodilo. Očital je nadalje škodljivo obstrukcijo v deželni zboru, ki žre, žre in žre žulje slovenskega kmeta. — — — Dokazal je tudi velik kulturni pomen slovenskega gledališča za slovenski narod, ki je duhovščini, katera je brez vsakega napredka, največji trn v peti. O tem se je danes vsakdo izmed Vas lahko prepričal. Ko je eden prvih govornikov omenil velik kulturni pomen slovenskega gledališča za slovenski narod je zavpil **kranjski tehant: „Tega nam že ni treba!“** Ta vam je ona hvalisana duhovščina, proti kateri boriti se nam zdi sveta dolžnost. Vsakdo naj deluje po svojih močeh; če mi ne zmagamo, zmagali bodo naši potomci: „Pravična stvar mora prej ali slej zmagati! Vihar oddobravanje je sledilo njegovim besedam. Ker ni nihče želel besede, klical je g. J. Novak še enkrat tovariše na delo in zaključil nato shod, ki je bil važnega pomena v napredku gorenjskega kmeta in je takorekoč otvoril novo dobo v njega žalostni zgodovini.

Želimo zavednim zborovalcem, kar največ uspeha. Če mogoče sedaj še ne, toda v prihodnosti Vam je uspeh zagotovljen in z njim tudi boljša doba, ako boste le vztrajali na tem odločnem, edino pravem stališču, na katerega ste se postavili v ponedeljek.

Vojna na Daljnem Vztoku.

V noči od ponedeljka na torek so Japonci znova napadli Port Artur, ne da bi dosegli kak znoten uspeh, vsaj kolikor je razvidno iz ruskih poročil. To pa potrjuje tudi dejstvo, da Japonci o tem napadu popolnoma molče in da ni došlo iz Tokija preko

Londona prav nikako poročilo, kar je tem bolj čudno, ker je preje admiral Togo s svo vestnostjo skrbel za to, da je svet nemudoma izvedel za vsak najmanjši napad in za vsak, četudi samo navidezen, japonski uspeh.

Ali se naj morda iz tega sklepa, da se je to pot napad popolnoma ponesrečil? Sicer pa itak o znatnih izgubah in poškodbah na obeh straneh ne more biti govora, ako se upošteva, da ste obe stranki streljale druga na drugo iz takšne daljave, da vobče ni misliti, da bi izstreljene granate kaj zadele. Kakor je iz poročil razvidno, so tudi to pot Japonci sprva napadli Port Artur s torpedovkami. Najprvo ste se približali pristanišču opolnoči dve japonski torpedovki, katere pa so opasile ruske baterije in ladji »Bobek« in »Otašnik« in takoj jeli streljati na nje. Pred ruskim ognjem, ki je trajal samo 20 minut, so se japonske torpedovke jadno umaknile. Ob 4. uri zjutraj so tri torpedovke napad ponovile, a so se morale takisto brzo umakniti, ker so Rusi neprestano streljali na nje. Ob 6. uri zjutraj se je japonska mornarica približala polotoku Kvantung in se postavila v bojno vrsto. Sprva je bilo zbranih samo 11 vojnihi ladij in 8 torpedovk, ob 9. uri dopoldne pa je že bilo 6 oklopnice, 12 križark prve in druge vrste in 8 torpedovk, ki so se razdelile v tri oddelke. Oklopnice in torpedovke so operirale med Lisotešanom in Golubnja (Pigeon) zalivom in so streljale preko polotoka Kvantung v pristanišče; japonske križarke pa so se nahajale v dveh oddelkih južno in južnovzhodno od Port Arturja, torej na obeh straneh izhoda v pristanišče.

Ob 9 uri 20 min. je jel »Retvi-zan«, o katerem se je že tolikrat trdilo, da je neporabljen, streljati na sovražne oklopnice. Protistransko bombardiranje je trajalo od 9. do 11. ure dopoldne. Ruske ladje so že ob 7. uri zapustile, na čelu jim »Askold«, z admiralom Makarovom na krovu, kateremu so sledile vse ostale ruske oklopnice in križarke, notranjo luko in se postavile v bojno vrsto izven pristanišča pri Tigrskem polotoku, ne da bi jim mogle japonske križarke to ubraniti in ne da bi se jih upale naravnost napasti.

Ob 10. uri je bila zadeta neka japonska oklopnica od ruske granate, da je takoj ustavila cgenj in se jela počasi umikati. Skoro nato se je jela umikati tudi ostala japonska eskadra v smeri proti jugovzhodu, dokler ni ob 12 uri 30 min. popoldne popolnoma izginila z obzorja.

Kakor smo že naglašali, ne morejo biti poškodbe na nobeni strani velike, ker sta sovražnika streljala iz daljave

15 kilometrov, kar pač izključuje, da bi mogle krogle dobro zadeti. Ker je admiral Makarov s celo svojo eskadro zapustil pristanišče, je vsekakor hotel Japonce izvabiti v boj, toda Japonci so ostali lepo izven streljne daljave, iz česar se da sklepati, da se niso čutili dovolj močnih, da bi začeli boj proti celim ruskim eskadri in proti baterijam. Zdi se pa tudi, da imajo pred Makarovom silen respekt, ker, dokler je Stark poveljeval ruskemu brodogradu, so japonske ladje vedno priplule pri vsakem napadu v neposredno bližino pristanišča. Makarov je, kakor se kaže, popolnoma mož na svojem mestu!

Japonci na delu.

Opetovano so se že širile iz japonskega in angleškega vira vesti, da je Port Artur že pal, ali pa da so ga Rusi sami zapustili in sicer vsikdar takrat, kadar se je napad na Port Artur Japoncem ponesrečil.

Sedaj pa Japonci o napadu port-arturske trdnjave v noči dne 21. t. m. sploh ne vedo ničesar povedati, pač pa zatrjujejo, kakor se listu »Times« v Londonu, najstrupenejšemu sovražniku Rusije, iz Tokija poroča, da se je japonski mornarici posrečilo vhod v portartursko pristanišče zapreti.

Nadalje so baje Rusi obdali Port Artur in Talienvan z obrežnimi podzemeljskimi rovi in podmorskimi minami, vsa poslopja, provijant in premog so polili s petrolejem, da bi vse to o pravem času zažgali. Sicer pa so Rusi Port Artur že zapustili razen male posadke, ki ima nalogo, da zažge trdnjavo, čim se približa sovražnik, in se umakne. Menda ni treba poudarjati, da je ta vest od kraja do konca zlagana, vsak razsoden čitatelj bo to na prvi pogled že sam spoznal. Zato se je samo čuditi, da resni in ugledni listi prinašajo take bajke, slikajoč jih kot čisto in golo resnico, dasi so se že opetovano na enak način blamirali!

Japonci na kopnem.

„Daily Telegraph“ se poroča, da se je japonska glavna armada jela počasi premikati iz Andžua proti reki Jalu. Prodiranje se vrši počasi, ker so ceste v najslabšem stanju. Ob reki Jalu stoji močna ruski vojaški oddelek, ki ima 150 topov. Med Andžum in Port Lazarevom so Japonci zgradili močne utrdbe, zlasti v Jengpju in Hamgju in sicer v prvi vrsti radi tega, da bi imeli za hrbtom krepke pozicije, ako bi bili v Mandžurski poraženi in bi se morali umakniti. Na tisoče korejskih kulijev gradi pod vodstvom japonskih inženjerjev neprestano te utrdbe, katere pa bodo že skoro dogotovljene. Šele ko bo vse to dograjeno, bodo jeli Japonci prodirati v Mandžurijo. Dotične utrdbe so baje tako močne, da jih sovražnik ne more vzeti, dokler so Japonci gospodarji na morju.

Vojni poročevalci.

Japonska vlada je izdala naredbo, da moraje imeti vojni poročevalci po-

sebno uniformo, vsak mora imeti na rokavu lahko vidljiv trak, na katerem mora biti vpleteno ime dotičnega časopisa, za katerega poroča. Vsakdo pa se mora zavezati, da bo pošiljal samo takšna poročila o vojnih operacijah in o gibanju armade svojemu listu, katera bo pregledala japonska vojna cenzura. Kdorkoli bi se tej naredbi ne pokoril in bi pošiljal svojemu listu z bojišča vesti, katerih ni pregledala cenzura, pride pred vojno sodišče kot izdajalec vojnihi tajnosti. Kakor se torej kaže, ne bodo iz japonskega vira dohajala baš verodostojna poročila!

Japonski poslanec kot izdajalec.

Iz Tokija se poroča, da dolži vlada poslanca Akijano, urednika nekega vladno silno sovražnega lista, izdajalstva. Akijana je baje v tajni zvezi z Rusijo, katero poučuje v vseh važnih dogodbah, tudi o stanju mobilizacije na Japonskem. Vlada je proti Akijanu že vložila tožbo radi veleizdajstva in dotična zadeva se je izročila posebni parlamentarni komisiji, da jo preišče. Splošno se meni, da na celi stvari o veleizdaji ni prav nič resnice, ampak da se vlada misli na ta način iznebiti samo neljubega protivnika, ki bi ji bil lahko s svojimi napadi v času, ko itak v narodu že opasno vre, mnogo škodoval in ji povzročil še mnogo preglavice.

Nove ruske ladje.

V ladjedelnicah na Baltičkem morju bode v najkrajšem času dokončanih 5 velikanskih oklopnice in sicer »Kujaz Suvarov«, »Arjol«, »Borodino«, »Imperator Aleksander III.« in »Slava«. Izvzemši »Slave« so že vse druge oklopnice dograjene in so že bile na morju poizkušene. Ladje so dolge 121 metrov, široke pa 24 metrov. Vsaka oklopnica ima 64 topov najmoderneje konstrukcije. Posebno je treba omeniti, da imajo vse te ladje močne železne oklope, ki se ne nahajajo samo zgoraj, ampak celo pod vodno površino, vsled česar jim podmorske ladje in torpedovke le neznatno škodujejo.

V baltičski ladjedelnici se nahajajo še oklopnice »Imperator Pavel I.« in »Andrej Pervozvani«, križarke »Oleg«, »Semčug«, »Izumrud« in »Almas«, topničarka »Čivinec« in 3 uničevalke torpedovk »Gromki«, »Gromjašči« in »Grozni«. Večina teh ladij je določena za Daljni Vztok, kamor odplujejo najpozneje začetkom maja. Čim dospel to vojno brodovje na bojišče, ni dvoma, da bodo Rusi tudi na morju imeli ogromno premoč.

Politični položaj.

Dunaj, 23. marca. Poljski klub je izročil odgovor češkega kluba odboru četvorice nemških strank. Nemški poslanci iz Češke trdijo, da je v odgovoru češkega kluba čitati odklonitev stavljenih pogojev, zato se spravna pogajanja

Dalje v prilogi.

ruskim nosom. Oblečena je bila kot Urška v pesmi:

Tam v Štajerski deželi.
J' b'la 'na lepa deklica . . .

Cel sprevod je zaključil črnobeli klov, ki je čital Rdeči prapor —

Jedva je po ulici pod mojim oknom odšel ta čudni sprevod, se sprimejo pred vratmi dyonadstropne hiše stoječe maske za roke, postavijo Izabelo iz sv. pisma starega zakona v sredo in začno ringarajaja plesaje peti:

Zdaj se spomni brumna duša,
Če te tudi satan skuša . . .

Ko so glasi te pesmi odzveneli, slišim naenkrat streljanje topov: pok, — puf — vsled česar sem spustil vrvice, se vlegel nazaj v posteljo ter spal tako dolgo, da je nedostajalo samo 10 minut do osme ure — — —

Opoldne iz trgovine h kosilu prišedši najdem svoje sinočne prijatelje že vse okoli stalne mize zbrane. Komaj so me zapazili, zaženejo silen krahot.

Jaz: „Čemu se smejete? Kaj imate zopet?“

Prijatelj Tone: „O, nič! Ampak nisem verjel, da ti tako trdno spiš.“

Jaz: „Trdno spim? Seveda, ko bi bil kmalu urad zamudil. Saj pa tudi ni čuda, ko sem imel take sanje.“

Prijatelj Ivan: „Pa še sanjal si? Potem si pa pravcata psihologična zagouetka. Pa povej vendar, kaj si sanjal?“

In jaz sem začel praviti svoj sinočni san.

Takoj, ko sem začel praviti od pijane postelje, so se začeli prijatelji smejeti, se smejali vedno bolj in proti koncu so se tako smejali, da so imeli vse solzne oči.

To smejanje se mi je ves čas osobito pa na koncu zdelo čudno, vsled česar jih vprašam, zakaj se jim moj san tako smešen zdi.

Na to pravi prijatelj Peter: „Veš, tvoj san ni nič drugega, nego reprodukcija sinočnih dogodkov. Tista pijana postelja smo mi štirje, ki smo te domov nesli. Med potjo se nam je pridružil še Žane z Iblane in pomagal vrata odpirati. Na zadnje noge postavila se ti je postelja, ko smo te po stopnicah nesli in tvoja pisalna miza plesala je okrog tebe, ker si bil tako natrkan, da hoditi nisi mogel. Doma smo te najprej položili, potem pa posadili na posteljo, da si nas gledal. Pri tem si zagrabil vrvice svoje nočne srajce ter jo tako dolgo krčevito v rokah držal, da smo ti zapeli v tvoji sobi: „Zdaj se spomni . . .“ ter ti na vsakem ušesu

odmašili po eno steklenico šampanjca. Na to si se zopet sam vlegel na posteljo. Baterija, ki si jo našel na mizi, je posledica pijace, ki smo jo v tvoji sobi nadaljevali. Ves čas pa nas je zabaval Žane z Iblane, ter nam pravil, kaj misli letos „Ježu“ predlagati za predpustno reduto. Ti pa si to reduto v v sanjah spravil v sprevod . . .

Zubel-el-Gemali.

Izza temnih dni.

(Sličice iz življenja raznih papežev.)

(Dalje.)

V obče se lahko reče, da je bilo 10. stoletje doba največje sramotnosti, kajti kar se je tedaj godilo na papeževem dvoru, to presega vse meje.

Papež Sergij III. je bil malovreden človek. Razvpita žena rimskega senatorja Teofilakta, z imenom Teodora, je bila njegova ljubimka. Ta silno razuzdana ženska je bila tedaj prava vladarica katoliške cerkve. Poleg papeža je imela še več ljubimcev. Prvi med njimi je bil grof Toskanski, ki jo je podpiral z svo veliko svojo močjo. Teodora je imela dve hčeri. Zlasti ena teh hčera, Marocia, je bila svoje matere popolnoma vredna. Čim je odrasla, jo je mati najprej izročila svojemu ljubimcu grofu Toskanskem, pozneje pa še dru-

gemu ljubimcu, papežu Sergiju III. Marocia je imela s papežem več otrok; med njimi je bil neki tudi poznejši papež Ivan XI. Marocia je imela mlajšo sestro, ki se je imenovala kakor mati, Teodora. Ta je imela za ljubimca nekega mladega duhovnika. S pomočjo svoje sestre, papeževe ljubice, je dosegla, da je bil njen ljubimec najprej imenovan za škofa bolonjskega, potem pa za kardinala. Imela je z njim več otrok. Ko je umrl ljubimec njene sestre Marocie, papež Sergij III., se je vsa rodovina zavzela za to, da postane papež — ljubimec mlajše sestre. In to se je tudi posrečilo. Teodorin mož je postal papež in se je imenoval Ivan X. Vladal je 14 let, to se pravi, vladali sta Marocia in Teodora. Ko pa je začel papež ljubimkati še z drugimi ženskami, ga je Marocia, ki je bila sploh ravno tako lepa kakor razuzdana in kruta, dala vreči v ječo in ga zadaviti.

Zdaj je spravila Marocia svojega lastnega sina, ki ga je imela s papežem Sergijem, na papeški prestol. Ta si je izbral ime Ivan XI. Bil je šele 18 let star, ko je postal poglavar rimske cerkve in ni bil drugega kakor igrača v rokah svoje matere, ki je imela s svojim lastnim sinom krvosramno razmerje, da bi ga laglje vladala.

Papež Ivan XI. je samo malo časa nosil papeško krono. Njegov lastni brat Alberik ga je siloma odstranil, vrgel ga je v ječo in papež je tudi v ječi čez pet let umrl.

Marocia pa vsled tega ni prišla ob vpliv in ob vlado v cerkvi. Nasprotno, prišli so zanj časi še večjih triumfov in sicer tedaj, ko je postal papež Ivan XII. To se je zgodilo l. 956. Ivan XII. je bil sad krvosramnega razmerja med Marocio in njenim sinom Alberikom. Ko je Ivan XII. postal papež, je bil še pravi otrok. Nekateri zgodovinarji pravijo, da je bil šele 12 let star, drugi da 17 let. Umevno je torej, da ni imel sposobnosti za vladanje, a teh tudi ni bilo treba, saj je njegova mati Marocia vse opravila in povrh še skrbela, da se je sin dobro zabaval.

Kar je počenjal papež Ivan XII., je tako strašno, da se ne more popisati. Kardinal Peter je poslal cesarju celo vrsto pritožb. Med drugim je papeža dolžil, da je večkrat v popolni pijanosti daroval sv. mašo. Še hujše pritožbe je poslal cesarju kardinal-dijakon Jeromos. Ta je dolžil papeža, da je v Vatikanu in celo na javnih mestih prirejal orgije in eno svojih ljubimk peljal celo v cerkev in se tam z njo zabaval. Med poštenimi in krepostnimi duhovniki je nastala silna

najbrže sploh ne bode nadaljevala, ako se ne najde novo posredovalno sredstvo. — „Narodni Listy“ pišejo ob odgoditvi državnega zbora: „Tistega dne, ko je ogrski ministrijski predsednik že imel rekrute za leto 1904, je bil dr. Körber ne le brez rekrutov, temuč tudi brez delegacijskih volitev. Niti tega ne ve, ali se parlament zopet skliče. Oblast uradniškega ministristva je prešla na stranke.“ — Vsenemškim listom se poroča iz Prage, da si hočejo na merodajnem mestu Čehe pridobiti s tem, da se uvede na Češkem notranji češki uradni jezik natihem in brez izrecne naredbe. Pri mnogih sodiščih prve instance je češčina že v veljavi, ne da bi ugovarjali proti temu od zgoraj. In to ne da Nemcem spati. Seveda tudi vlada ne popušča rada, toda „sila kola lomi.“

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 23. marca. Gospodarski odsek je predložil poročilo o italijanskem trgovinskem provizoriju in glede pooblaščenja, da se začnejo pogajanja z Italijo in Nemčijo glede trgovinske pogodbe. — Potem se je nadaljevala debata o proračunskem zakonu. Po daljši debati se je sprejel zakon v splošnem kot temelj za podrobno razpravo. Finančni minister je naznanil, da je glede davčne reforme že vse preskrbljeno. Ker pa se vsled reforme državni dohodki zmanjšajo, izvedla bo vlada davčne reforme v takem času, ko se bo tako zmanjšanje dohodkov brez velike škode moglo prenašati. Ker pa manjka sedaj državnim blagajnam vsled ex-lex stanja več milijonov dohodkov, ni mogoče na reformo davkov misliti preje, dokler ne nastanejo zopet normalne razmere. — V podrobni razpravi se je sklenilo, da se civilna lista ne postavi povišana v proračun, temuč v prvotnem znesku. Ko se je nato proračun sprejel tudi v podrobni razpravi, odtegnil je ministrijski predsednik slovesno ex-lex-poročilo, ki ga je uvedel 1. maja 1903 ministrijski predsednik Szell. Grof Tisza je pri tem izjavil, da s tem zbršne zadnjo obstrukcijsko sled. — Zbornica je začela nato razpravljati o finančni nagodbi s Hrvaško. Poročevalec je naznanil, da se namerava dati Hrvaški nad tri milijone K posojila, da se pokrije upravni primanjkljaj. Debata se je nato prekinila.

Dogodki na Balkanu.

Dunaj, 23. marca. Turško-bolgarska pogajanja so se prekinila ter se najbrže popolnoma pretrgajo. V Bolgariji se je baje spremenilo politično mnenje. Večje politične stranke namreč sodijo, da je prišel trenotek za veliko akcijo, a vstaja v Macedoniji bi imela uspeh le tedaj, ako se razvije istočasno med Turško in Bolgarsko vojna.

Carigrad, 23. marca. Orožniška komisija je sklenila, da se za Macedono-

volja proti počenjanju tega papeža. Cerkevni oče Benedikt je najhujše obtožil početje papežev. Ivan XII. mu je dal vsled tega iztakniti oči, pozneje pa ga usmrtili.

Zdaj je bila mera polna. Ker je Ivan XII. tudi cesarja Otona prevaril, je cesar papeža odstaval. Ivan XII. je umrl 1. 964.

Zdaj je cesar Oton silil na to, da bi postal papež njemu udan mož. Novi papež Leon VIII. pa je bil dvorezen. Sicer je rad videl, da mu je cesar omagal do papeške krone, a čim jo je dosegel, je tudi začel delati, da se prosti cesarjevega upliva. V ta namen je v Rimu provzročil revolucijo. Leon VIII. je postal papež le, ker je cesar izsilil. Bilo je pa v Rimu mnogo ljudi, ki so ga sovražili in so komaj čakali, da bi ga odstranili, ali Leon VIII. je v tem oziru dobro zavaroval. Odstavil je vse prelato, ki so delali proti njemu, kardinalu-dijakonu je dal odsejati roke, nekaterim drugim nasprotnikom pa iztrgati jezike, odrezati ušesa ali odčepniti nosove. Leon VIII. je bil prav neronsko krut in krvoloč. Končal je, kakor je živel. Neki plemenitaš je našel papeža pri svoji ženi in ga ubil.

(Dalje prih.)

njo ustanovi 12 orožniških bataljonov, in sicer trije bataljoni za Avstro-ogrsko, trije za Rusijo, po dva za Angleško, Francosko in Italijo. Častniki in podčastniki za omenjene bataljone se vzamejo iz dotične države, moštvo pa iz Macedoncev.

Solun, 23. marca. Guvernerja v Peču in Prizrendu sta dobila iz Carigrada brzojavno obvestilo, da se novi davek na živino opusti. S tem so uporni Arnavti dosegli važno priznanje. Morda sedaj tudi neha nevarno puntanje.

Velika korupcija v italijanskem ministristvu.

Rim, 23. marca. Italija ima zopet svoj škandal, ki se najbrže raztegne še tja, kjer ne bo nikomur ljubo. Dosedanji naučni minister Nasi je zapravljal na debelo uradni denar. Za podpisovanje učiteljstva v znanstvene namene je dobiral na leto 330.000 lir. Od teh je porabil do 200.000 lir zase. Mesto učiteljstva je podpiral svoje kreature, sabljače, babice, artiste itd. Več učiteljev je že izpovedalo, da so pobotnice na njih imena ponarejene. Minister in njegov pisarniški načelnik sta si dala urediti stanovanje na vladne stroške ter sta pri odhodu vzela dragoceno državno pohištvo seboj. Minister si je tudi vzel iz državnih zbirk več zelo dragocenih slik in risb, baje v vrednosti 18.000 lir. V svoj volilni okraj Trapani je odposlal minister 171 zaboj z neznano vsebino. Sestavila se je parlamentarna preiskovalna komisija, ki bo še marsikaj spravila na dan o tej aferi.

Papeževa slaba vest.

Rim, 23. marca. Kakor poroča „Mattino“ iz najzanesljivejšega vira, dogodilo se je nedavno v Vatikanu sledeče: Avstro-ogrski poslanik grof Szaszen je pripovedoval papežu, da ga je poznal že tedaj, ko je bil še navaden duhovnik na Benečanskem. Papež se je temu smehljaj. Ko pa je poslanik pripomnil: „Takrat ste bili, Svetost, še naš državljan!“ obrnil mu je papež hrbet ter odšel, ne da bi bil diplomata pozdravil. Omenjeni list pravi, da te vesti ne more nič preklicati.

Vstaja v nemški Afriki.

Berolin, 23. marca. Vstaja se je razširila po treh četrtinah vseh kolonij. Na reki Croz se širi vstaja tudi že na angleška tla. Dne 10. t. m. je bila napadena angleška carinska postaja v Gbokumu. Na tej reki je polkovnik Müller z dvema stotnijama. Nemčija pošilja na bojišče nove prostovoljce.

Pšice iz ribniške doline.

§ 86. Javna zahvala. Vedeli smo, da se nam bode v našem domoljubnem delu, ki ga izvršujemo z izdajanjem „Pšice iz ribniške doline“, stavljale različne zapreke in nepravilike. Zbog tega smo z vso energijo nadaljevali zapričeto delo, da smo zmagali. Priznavati pa moramo, da v tem oziru pripada ne mala zasluga naši prečastiti duhovščini, katera je z vso vneto čitala odlomke „Pšice“ iz „Slovenskega Naroda“ javno na leci in s tem dokazala, da ima „Slovenski Narod“ tudi v cerkvi one pravice, kakor pastirski list. Posebno zahvalo moramo izreči prečastnemu gospodu dekanu Francetu Dolinarju v Ribnici, ki je svojim ovčicam javno obljubil, da bode vsako nedeljo raz leco ribniške „Pšice“ prebiral in jim radi tega ne bode treba „Naroda“ kupovati. Prosili bi mi omenjega gospoda, da naj jih vestno in nepopačeno prebira in naša najudanejša hvaležnost mu ne izostane. Vabimo ga obenem, ako bi morda hotel pristopiti v konsorcij „pšičarjev“, ker smo uverjeni, da marsikaj več, kar bi utegnilo čitatelje in poslušalce zanimati. Saj bi bilo vendar škoda, da bi se kaj tako zanimivega pozabljivosti izročilo. Dobra dela tudi honoriramo. Pričakujemo primerne odgovore. — Konsorcij: „Ribniških pšičarjev.“

§ 87. Ponižna prošnja. Farovski gospodje naj blagovoljno poročajo o vsem tem, kar jih bomo vprašali. — Bratovščina sv. Uršule je društvo, katero nese lepe novice, le žali bože računov ni že več let nikakih. Članice bi zelo radi vedele, kako in kaj je z denarjem. Ako se premisli, da je bilo za časa pokojnega dekana Skubica približno 80 vencev, vsak vence je imel 11 članic in vsaka članica je plačala vsako leto 20 h, torej skupaj 176 kron, če se od tega odšteje za maše 75-60

je še vedno ostajalo letnih 100 kron. Iz teh zneskov je blagopokojni dekan Skubic toliko nabral, da se je cerkev dvakrat slika. Če je pa ravno kaj primanjalo, napovedal se je „ofer“ in cerkev je bila poceni krasna. Kako je pa sedaj? Vencev bratovščine sv. Uršule je sedaj približno 150 in več, in ti venci nesejo 330 kron dohodkov in za mašne stroške 75-60 kron, ostane čiste 255 kron. Za časa kaplana Krumpstarja je bilo denarja dovolj in radi tega so se maše na njegov predlog podražile. Pozneje je pa kaplan Brešar rekel pri zborovanju: „denarja ni pa nič.“ Kje je torej denar? Dekan Skubic je umrl 1. 1891 torej pred 12 leti in recimo, da je on vso glavnicu porabil bi moralo sedaj biti vsaj 4000 kron, a teh ni. Soli v Katoliškem domu? Teatru?

§ 88. „Slovenec“ št. 55, dne 8. marca t. l. poroča, kakor sledi dobesedno, osodepolne razmere:

„Osodepolne razmere morajo vladati v ribniški dolini. Piše se nam: Žalostna resnica je — povejmo jo javno in glasno! — da naše preprosto katoliško ljudstvo od dne do dne bolj izgublja zaupanje do tukajšnjega sodišča. Kdor občuje z ljudstvom in čuje njegove bridke tožbe in pikre opazke, ta uvidi, kako strastno politično sodnih organov temeljito izpodkopava starodavni patrijotizem, ki narod napolnjuje z gnevom. Kam pridemo, če pojde tako naprej. Drugod tega ne čutijo v toliki meri; a prosimo vas, v ribniški dolini so uprav sodni uradniki najhujši politikastrin in najstrastnejši zagovorniki liberalizma — od kancelista Spendeta do svetnika Višnikarja. Kateri sodnik pa nastopa na Kranjskem v politiki tako ostentativno in izizvajajoče kot naš Višnikar. Sam dr. Ferjančič toliko ne politikuje, dasi ima dovolj časa. In vendar je med ljudstvom javna tajnost, da je dobil svetnik Višnikar pred leti brzojaven poziv od ministristva, naj takoj odloži načelnništvo ribniške posojilnice, ker se ne strinja s sodnikovo službo, če načeljuje strankarskemu zavodu. Saj je tudi že znano, kak ukaz je izdal sodnikom bivši minister Gleispach, skrbč za prepotrebno zaupanje, katero naj ima ljudstvo do c. kr. sodnika. Ali pa veljajo za našega Višnikarja in Mejača drugačni, izjemni zakoni? Ali se strinja s sodnikovim dostojanstvom to, kar je ljudstvo videlo ob Tavčarjevem shodu v Ribnici? Ali se strinja s sodnikovo službo, če on — varih reda in pravice — politično nastopa proti veliki večini domačega ljudstva; če demonstrativno ploska obrekljivim političnim izbruhom kakega strastnega liberalnega kričača — in to vpricho vernega ljudstva? Kako naj narod spoštuje take sodne organe, kako naj jim zaupa? Kako naj se zgleda pri Višnikarju danes ali jutri duhovnik in išče z znanjem pravice za svojo žaljeno čast, ko je pa sodnik Višnikar umazanostim, ki jih je Rus na shodu napravil duhovnikom, javno ploskal? To je bilo očito pohujšanje ljudstva od c. kr. uradnikov. Ali ni sodnikova dolžnost, da obrekljivce preganja, sirovosti zatira, ljudstvo miri? In kako se je mirilo ob omenjenem shodu ljudstvo — iz sodnije ven? Gospode poslance nujno prosimo, naj ob primerni priliki ne prezro teh žalostnih razmer v ribniškem sodnem okraju. Predolgo smo molčali in na tistem godrnjali, zato se je to zlo bohotno razpaslo. Dokazana dejstva se bodo skrbno zbirala; precej je itak že zbranih. Treba pač vbiti tem oholim ljudem v glavo, da je uradnik služabnik ljudstva ter da dobro živi ob njegovih žuljih.“

Častiti bralci naj sami sodijo in izrečejo sodbo, če ni to vrhunec obrekovanja. Poštenjaki dobro vedo, da se jih ne more tožiti, ker so za hrbtom imunega poslanca. Gotovo je, da ga ni sodnika, kateri bi za obe pravdajoci se stranki ugodno sodil. Vprašajte samo župnika Saleharja, Oberške, dekana, Šusteršiča o žlindri, Jakliča i. t. d. Pač dobro bi bilo, da bi duhovščina sama sodila. Šusteršič in Jaklič bi bila še čista, samo smrdela bi.

§ 89. Iz kočevskega okraja. Te šmentane pšice imajo pa že čudovito moč. Gospod administrator Tomaž Zabukovec v Dragi ne vozi več vina iz potokškega konzuma. Kdor pa misli, da ga več ne pije, se mo ti, kajti importirati je začel sladko kapljico iz Čabra. — Vedno se piše, da naši dušni pastirji ne molijo brez „nikla“. V tem je izjema Tomaž Zabukovec. V nedeljo 13. t. m. je milostno molil „še očenaša za tiste, ki so šli o polnoči spat.“ — Kje se je on do tistega časa zabaval, je seveda — tajnost. — Figa-može ste, da pustite frankfurtsko plapolati, je rekel administrator Tomaž Zabukovec veseli družbi v Dragi. „Kaj naj pa storimo?“ je bil soglasni odmev. „Kupimo slovensko zastavo“. Nate, gospod! — in glej, 26 kron ima Tomaž mahoma v blagoslovljeni roki. V hipu zgodil se je pa čudež — Tomaža zagledamo pod frankfurtsko — o kroncah pa ne duha ne sluha.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 24. marca.

— Rim in narodnostni boji

v Avstriji. Novi nuncij na Dunaju, monsignor Granito Pignatelli di Belmonte, je že prišel na svoje mesto. Predno je to svoje mesto nastopil, je Vatikan posredovanjem »Neue Freie Presse« obvestil avstrijske narode, kaka navodila je dal novemu nunciju za njegovo delovanje v Avstriji. V dotičnem obvestilu je rečeno, da papeža posebno boli narodnostno nasprotje, ki vlada v Avstriji; papežu je tudi znano, da v različnih kronovinah nižja duhovščina očitno in brezmejno ščuje na narodno sovražnost; zlasti so take tožbe došle iz Češke, iz Moravske, iz Kranjske, iz Dalmacije in iz drugih kronovin; papež hoče, da se temu narodnemu sovraštvu, ki ga oznanja nižja duhovščina, naredi konec; če je treba večje discipline med duhovščino in večje pokornosti škofom, bo papež z vsemi močmi in sredstvi na to delal. To je na kratko povedana vsebina vatikanskega obvestila o navodilih, ki jih je dobil novi nuncij, bistvo teh navodil pa je, da se duhovščina ne sme vtikati v narodnostna nasprotja. Mi se temu nič ne čudimo. Rim uči od nekdanj, da je ljubezen do naroda in do domovine smrtni greh in zato ni nikdar rad gledal, če so se duhovniki zavzemali za narodne pravice in koristi, tem manj, ker so v tem slučaju pozabljali dostikrat na koristi klerikalizma. Le koder duhovščina popolnoma pozabi na svojo narodnost, tam se tudi z vsemi močmi posveča borbi za klerikalizem. Istina je, da je tudi med katoliškimi duhovniki še vedno nekaj narodnih mož. Tem se bode sedaj branilo delo za narodno stvar. Ali iz Kranjske pač ni bilo nikakih pritožb, ker na Kranjskem je narodne duhovnike lahko sešteti na prstih ene roke, vsi drugi so pravi pravcati internacionalci, ki se bore samo in izključno za korist klerikalizma.

— Shod neodvisnih kmetov v Kranju.

Poroča se nam: »Slovenec« nesramno laže o ponedeljskem shodu. Rad bi z lažjo in zavijanjem oslabil velikanski vtis, ki ga je napravil ta odločni odpor poštenih in zavednih kmetov proti nečloveškemu početju duhovnikov. Kar je »Slov. Narod« doslej pisal o tem shodu, je do pičice resnično. Za to je sto priča na razpolaganje, ne morda izmed »liberalnih škriccev« iz Kranja, ki so šli gledat svojega tehanta, kako je visel in brcal med nebo in zemljo, temveč preprostih, poštenih kmetov priča. Da bi bili slišali 70 letnega kmeta, kako je zdihoval, češ, res žalostne čase imamo, ko namreč duhovniki šuntajo nevedne kmetске ljudi. Verjemite mi, je rekel mož, da še mene mika, da bi slekel »prušto« in premikastil te nesramne hujskače. Koblar je na tem shodu skupil, kar je iskal in vsakdo pravi, da so kmetje prav storili, ko so Koblarja ven vrgli. Slišali smo kmete, ki se niso mogli nasmejati, da se je Koblarju tako zgodilo. Sreča je le, da se mu ni še kaj hujšega zgodilo, saj ga je že krepka kmetška roka držala za goltenec. Samo posredovanju hladnokrvnejših mož se ima Koblar zahvaliti, da je dotična roka, ko je za božjo voljo prosil za usmiljenje, izpustila njegov goltenec. In kako bolestno je Koblar sdihoval po dvorani »sujejo me«. A prav se mu je zgodilo. Kar je iskal, to je našel. »Slovenec« bi to strahovito blamažo našega tehanta rad kako prikrikl in zato laže, da so katoliški kmetje — bilo jih je kakih 30 — nesli predsednika shoda, župana Novaka iz dvorane. Oj ti otročja neumnost! Gosp. Novak je bil odredil, da se nekega farovškega podreznika in znanega žganjarja odstrani iz dvorane, in je šel sam v družbo, ki je to izvršila. Gosp. Novaka pa ni nihče ven vrgel, saj je bil koj potem zopet na predsedniškem mestu in rotil hujskajoče farje, da naj mirujejo. Seveda so bile vse njegove besede bob ob steno. Končno pa je

može minila njih angeljska potrpežljivost in odstranili so s silo hujskajoče duhovnike, na kar se je mogel shod mirno nadaljevati in dovršiti. Navzočnih je bilo tudi nekaj klerikalnih kmetov, ki so odobravali izvajanja govornikov. Koblar in njegova tovariša, kaplan Hybašek in fajmošter Sr. Marte, Kalan, pa so morali lepo ponižno sedeti v sosedni sobi in ponižno prelistati marsikako gorko. Silno žalostnega srca so končno zapustili kraj svoje žalosti, Hybašek brez zatega nanosnika, Kalan brez očal — izgubila sta oboje v vročem boju z gorenjskimi kmet-skimi pesti.

— „Društvo sv. Marte“.

»Slovenec« silno jezi, da smo odkrili škandalozno gospodarstvo v »Društvu sv. Marte«, zlasti pa mu ni po volji, da smo izvedli tudi za dogodke, ki so se prigodili na zborovanju dne 21. p. m., pri katerem so se celo članice tega društva — te pohlevne ovčice — spuntale proti paševanju bivšega vikarja Kalana. Zares škandalozne stvari se morajo goditi v »Društvu sv. Marte«, da si upajo nastopiti proti svojemu močnemu predsedniku, duhovniku Kalanu take ponižne stvarice, kakor so služkinje in članice »Društva sv. Marte«. »Slovenec« bi vse to rad utajil, a ker je to le nemogoče, si pomaga po svoji stari navadi z — zavijanjem. Ne da bi odgovarjal na fakta, katera smo mi navedli, se lovi samo za malenkostmi in trdi, da še letos sploh ni bilo nobenega rednega običnega zbora »Društva sv. Marte«. S tem hoče na sofištski način svoje nerazodno čitatelje preslepiti, da bi verjeli, da je vse ono, kar smo mi navedli o dogodkih pri zborovanju, izmišljeno, ker se omenjenega dne ni vršil redni letni obični zbor. Mi sicer nismo nikjer trdili, da bi bil 21. m. m. redni letni obični zbor »Društva sv. Marte«, pač pa, da je bilo zborovanje tega društva, na katerem se je vse do pičice tako godilo, kakor smo navedli v dotični notici. »Slovenec« naj le bo lepo tiho in naj ne zavija resnice, ki se dá, ako je treba, tudi s pričami dokazati! Mimogrede bodi omenjeno, da nam je neka članica »Društva sv. Marte« prinesla pismo, v katerem se trdi, da je Kalan izmolzel iz služkinj že toliko denarja, da bi bila že zdavno lahko plačana društvena hiša. Za kaj je Kalan porabil denar, ne ve nihče, in tudi sam Kalan je pri zadnjem zborovanju trdovratno molčal, dasi so ga članice odločno pozvale, da naj jim dá v tem oziru točen in jasen odgovor. Zanimivo je tudi, da se odbornice pri zadnjih volitvah sploh niso volile, ampak je Kalan kar na svojo pest poklical v odbor Ivano Benigali, Lizo Kavčič in kuharico škofovega kancelarja Šiške, o katerih je vedel, da mu bodo pokorne v vsakem slučaju in mu ne bodo delale preglavice. Najlepše pa je to, da si dá Kalan, ki je sedaj župnik neke na Gorenjskem, za vsako pot, kadar pride v Ljubljano, seveda radi »Društva sv. Marte«, izplačati iz društvene blagajne 10 kron! Tako se na zares pristen katoliški način izjemajo uboge služkinje, od katerih vsaka komaj vsak mesec zasluži toliko, kolikor vzame tolsti Kalan, kadar se mu poljubi priti v Ljubljano! Škandal! Svoječasno smo poročali, da je Kalan v času, ko je bil v denarni zadregi, izvabil nekim služkinjam večje svote denarja proti obljubi, da bodo imele za to domstno brezplačno stanovanje v društveni hiši, a je pozneje to obljubo snedel in hotel dotičnice vreči iz hiše, ne da bi jim vrnil plačane denarje. Dotične služkinje so bile prisiljene si iskati pravice pri sodišču in mogotec Kalan se je tega, ko je uvidel, da ni več pomoči, tako ustrašil, da je tožiteljicam še pred obravnavo dal po dr. Schweitzerju izplačati zahtevane zneske. Zakaj je to storil, ako ni bila krivica na njegovi strani? Očividno je, da je »Društvo

av. Marte« na zelo slabih nogah, zato bi vsem razsodnim članicam svetovali, da naj čim prej izstopijo iz društva in rešijo svoj denar, dokler ne bo prepozno!

— **Katoliške cigararice** so imele 5. t. m. občni zbor svojega »strokovnega« društva. Seveda se je zborovanja strokovnega društva udeležil tudi strokovnjak dr. Krek. Porabil je ta shod, da se je s hvaležnimi besedami spominjal, kako so katoliške cigararice šle zanj v ogenj, ko je moral z dr. Šusteršičem bežati s starega strelišča, in kako neustašno so skušale razgnati shod socijalnih demokratov v nekdanjem »Katoliškem domu«. Krekova hvaležnost je umljiva; kaj bi bil mož, ko bi ga katoliške cigararice ne »cartale«. Kar so bile za zamorskega kralja Behanzina njegove amazonke, to so za Janeza Evangelista Kreka katoliške cigararice. Zamorske amazonke in katoliške cigararice so si enake tudi v tem, da so divje. O amazonkah se je reklo, da so bile kakor tigri, katoliške cigararice pa so divje kakor hijene. To se je videlo 5. t. m., ko je na govorniški oder, ki je bil menda okrašen s tabakimi in drugimi eksotičnimi rastlinami stopila Marija Klepetec, dika in ponos vseh katoliških cigararic in desna roka dr. Janeza Evangelista Kreka. Marija Klepetec, vulgo »verdruskosten«, je bila praznično našemljena. Okrog vratu je imela trak Marijine device, na katerem je šklenfeto vse polno svetinje. Odkar je namreč M. Klepetec zapustil njen frajtar, je oblezla že vse polno božjih poti. Postala je tako pobožna ženska, da se trikrat na teden s štrikom sv. Frančiška gajzla. In huda je baba, tako huda, da užena sedem hijen. Zakačila se je v liberalne »škric« sploh, posebno pa v dr. Tavčarja in v »Slov. Narod«, in obljajala jih je tako, da se je ura na šenklaškem stolpu ustavila, da sta dve natakariči omedleli in se je splašil najstarejši vseh ljubljanskih fijakarskih konj. Marija Klepetec vulgo Verdruskosten hoče več plače imeti. Liberalni škrici imajo konje in pse in požirajo na hektolitre drage šnopse in vina, liberalne žene imajo žamet in svilo, srebro in zlato za lišp — Marija Klepetec bi pa tudi rada pila drage šnopse in vina, ne samo jeruš, in bi se rada oblačila v žamet in svilo ter lišpala s srebrom in zlatom. Potem bi vsaj kakoga frajtarja lahko imela. Saj se vendar ni ločila od domačega svinjaka, da bi v Ljubljani živela kakor žena kakoga obrtnika. Istega mnenja kakor Marija Klepetec so bile tudi druge prijateljice dr. Kreka. Z velikim navdušenjem so pritrjevale Mariji Klepetec, kričale tako, da so hoteli že gasilci poklicati na pomoč, in breale in cepetale, da se je ves Turjaški trg tresel. Posebno so se odlikovale gospodična Mitgipčak, gospodična Pangarnetmatilda in gospodična Kanistra. Dr. Janez Kreku pa je žarelo lice. Ponosno se je oziral po svojih zvestih prijateljicah, in ko so prisegale, da bodo »Slovenski Narod« na salati snedle in da ne bodo pri nobenem liberalnem trgovcu in gostilničarju plačale svojih dolgov, tedaj je bila njegova radost brezmejna in najrajši bi jih bil kar po vrsti objemal, če bi se ne bil bal prehudih skušnjav. Druga nesreča pa se ni primerila.

— **Kamnike ceste.** Piše se nam iz Kamnika: Če se ne motim, sem bral v neki klerikalni cunji, da si je nekdo dovolil smešiti našega župana, češ, mestne ceste so tako, da je župan, ideč na kolodvor, izgubil črevelj. Ta pritožba je nekaj novega. Doslej se radi cest še nihče ni pritožil in so bili z njimi zadovoljni tudi gospodje do onega časa, ko so začeli letati v Podgorje, moledovat za šparksne bukvice. Po naključju sem dobil v roke škofov list z 21. t. m. Neko revše se pritožuje zaradi blata na tuhinjski cesti in zakaj da g. Močnik ne pride gledat. Svetujemo dopisniku, naj pride v Kamnik h kakemu zdravniku, da mu oči ozdravi, kajti na tej cesti nikdo ne najde blata, kvečjemu am, kjer se je kak klerikalec ustavil

in si oddahnil, ko je šel skrivnostno sladko ginjen domov. Dopisnikom škofovega lista bi svetovali, naj se malo pobrigajo, kaka so pota v naših vaseh, na pr. v Tunjicah, v Nevljah, v Mekinah itd. Toliko za danes. Sicer pa smo pripravljene dati na vsak napad primeren odgovor in povedati še kaj drugega, kar gospodom gotovo ne bo ljubo.

— **Nadlegovani učitelji.** Čujemo, da se potom okrajnih šolskih nadzornikov nadleguje naše učitelje za prispevke za »Lehrerheim im Süden«, ki se ga hoče postaviti menda v Opatiji, kakor tudi za sodelovanje pri »Bätter zur Förderung des Abteilungsunterrichtes«. Da ne bodo naši učitelji po nepotrebnem metali krono za »Lehrerheim«, jim povemo, da je namenjen samo za nemške učitelje, in sicer iz maščevanja, ker se je »Slovenski Narod« drznil javno omeniti neko bolezen, ki bi bila morala ostati prikrita. Kar se pa tiče razdeljenega pouka na ljudskih šolah, menimo, da bi marsikdo rad havziral s tujim blagom in svojo lastno nepoučenost prikril s pavovim perjem. Sicer pa smo pripravljeni, če treba, še kaj več povedati.

— **Ljudsko šolstvo v Trstu.** Širokoustni tržaški Lahi se radi bahajo, kaj da vse store za povzdigo omike in za izobrazbo prebivalstva. Kdor bi verjel tem besedam, bi moral misliti, da je Trst glede ljudskega šolstva ena prvih provincij v državi, v resnici pa je najbolj zanikrna provincija. Še v znamenarjeni in zapuščeni Galiciji je bolje kakor v Trstu. In Trst je vendar veliko, bogato mesto kjer se dan na dan proslavlja avita coltura. Po uradni statistiki o avstrijskem ljudskem šolstvu za l. 1899/1900 je bilo tedaj v Trstu in okolici 25.755 otrok, ki bi bili morali šolo obiskovati. V šolo pa je hodilo ali dobivalo zasebni poduk le 19.393 otrok, 6362 otrok pa sploh ni uživalo nikakega poduka. V prvem trgovskem mestu cele države vzraste kar četrtnina otrok kakor živina na paši. Ni čuda, da je potem toliko izpridenosti. V Trstu in v okolici se ni šolska oblast sploh nikdar pobrigala. V okolici hodijo v šolo samo tisti otroci, ki jih starši sami oglašajo. C. kr. obrtni nadzornik v Trstu je v svojem poročilu za l. 1902 označil kot sramotno dejstvo, da petina rokodelskih vajencev ne zna ne čitati ne pisati. Že 35 let je v veljavi sedanjí ljudski šolski zakon, a v Trstu še do danes ni obč. svet kot deželni zbor uredil šolskega nadzorstva. In ljudje, ki nalašč zanemarjajo ljudsko šolstvo na tako barbarški način, zahtevajo vseučilišče. Čemu jim pa bo? Namesto, da agitirajo za vseučilišče, naj se raje zavzamejo za ljudsko šolstvo, da ne bo mladina rasla tako, kakor rasejo ciganski paglavci.

— **Promocija.** Avskultant v Mariboru, g. Ivan Vuk, je bil 18. t. m. na vseučilišču v Gradcu promoviran doktorjem prava. — Na graškem vseučilišču je bil promoviran gosp. Maks Pregl iz Brežic doktorjem vsega zdravilstva. Čestitamo!

— **Učiteljske vesti.** Začas. učitelj v Čatežu pri Krškem Fran Fabinc pride v Jesenice; pomožna učiteljica na umetnoobrtini strokovni šoli, Martina Lindtner, je imenovana za pravo učiteljico na tem zavodu.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Na cvetno nedeljo, dne 27. t. m. popoldne ponavlja se na korist osebju slovenske drame senzacionalna ameriška igra »Sever proti jugu«; zvečer pa je poslednja predstava v tej sezoni ter se poje tretjič in zadnjič velika opera »Nema iz Portici«, ki je pri reprizi imela popoln vpeh. V tej operi poslavlja se del opernega osebja in pa naša prva igralka, gđ. K. Ruckova od slovenskega občinstva. — Ker sta se prvi dve predstavi opere »Nema iz Portici« vršili za ložne posestnike na »par« — desar iz tehničnih vzrokov ni bilo možno urediti drugače —, vrši se nedeljska večerna predstava te opere za ložne posestnike na »nepar«; popoldanska druga benefična predstava »Sever proti jugu« pa na »par«.

— **Slovensko gledališče.** V korist osebja slovenske drame se uprizoni jutri igra »Sever proti jugu« ali boj za osvobodjenje sušnjeve. Ta igra pride sedaj prvič na slovenski oder, v drugih deželah pa je jako priljubljena in se prav pogostoma igra, zlasti še na Češkem. Ker se uprizoni ta zanimiva igra na korist osebju slovenske drame, je pač pričakovati obilne udeležbe, saj mora vsakdo priznati, da je dramsko osebje v minoli sezoni delovalo prav pridno in z verno in torej zasluži priznanje ne samo v besedah, nego tudi v dejanju.

— **Umrl** je na braniku slovenstva ob beneški meji, v Mirniku, učitelj Ernest Terčič, vrl narodni delavec na eni najtežavnejših slovenskih postojank. Terčič je bil zaled učitelja in narodnega bojevnika. Blag mu spomin!

— **Društvo v pospeševanje obdelovanja ljubljanskega barja** je imelo 16. t. m. v mestnem domu svoj občni zbor. Iz poročila društvenega tajnika dr. E. Kramerja je posneti, da je društvo, ki šteje sedaj 170 članov, oddalo že letos, in to do 16. t. m., članom 38.700 klg. umetnih gnojil, v vrednosti 3000 K in razen tega 2600 klg. najboljših vrst semen, in sicer rži, ovsu, ajdu, detelje, trav, pese itd. po 30 odstotkov znižani ceni. Društvo vzdržuje sedaj dve kmetijski preskušalnici, in sicer pri Studencu in pri Blatni Brezovici; na novo so se letos uredili poskušalnice pri Škofljici, v Borovnici in na Vrhniki. Preskušalnice na Karolinski zemlji in v Logu je vzdrževalo do sedaj c. kr. ministrstvo kmetijstva. Strokovno vodstvo teh preskušalnic ima ravnatelj dr. E. Kramar, oziroma kmetijski kemično preskuševališče v Ljubljani. Nadalje je prejelo društvo od sindikata za prodajo kalijeve soli v Straßfurtu brezplačno 2800 klg. umetnih gnojil razne vrste, katere je oddalo gospodarjem na barju za poskušne iskatke brezplačno. Društvo je imelo že to leto, in sicer do 16. t. m. 2532 kron 40 vin. dohodkov in 1431 K 7 vin. stroškov; za nakupljena gnojila in semena je še neplačana svota 1900 K, ki se pokrpije takoj po vplačilu zneskov za prejeta gnojila in semena. Delovanje je bilo mogoče šele preteklo leto vsestransko razširiti, ko je poljedelsko ministrstvo društvu naklonilo izdatno letno podporo 2000 K, in to za leto 1903., 1904. in 1905. Društvena »izveštica« so prejeli vsi člani brezplačno. Nadalje je bilo sklenjeno, da se letošnji jesen prirede predavanja o obdelovanju barja v Škofljici, na Studencu in v Notranjih Goricah. V društveni odbor so bili izvoljeni soglasno valed društvenih pravil na tri leta sedanjí odborniki, in sicer za predsednika župan Ivan Hribar, za podpredsednika dr. Jos. Kosler, za tajnika ravnatelj dr. E. Kramar, za odbornike Gabrijel Jelovšek, Vinko Ogorelec, Janez Kušar in Jakob Erjavec, za preglednika računov pa mestni nadkomisar I. Tomec in magistratni koncipist in posestnik Franc Švigelj. Predlog dr. E. Kramerja, naj se društveni predsednik gospod župan Iv. Hribar naprosi, da poljedelskemu ministru baronu Giovanelliju in deželnemu predsedniku baronu Hainu osebno izreče v imenu društva za znatno podporo zahvalo, je bil soglasno in z odobravanjem sprejet. Po predlogu, naj se poleg izžanske ceste, in sicer blizu Studenca napravi novo preskuševališče, se je zborovanje zaključilo.

— **„Slovensko planinsko društvo“** priredi v »Narodnem domu« v soboto, dne 26. t. m., zabavno-poučni planinski večer v zvezi z razstavo slik amater-fotografov. Predaval bode dr. I. C. Oblak o zanimivostih iz vrhniškega okraja, osobito o izletu na Sv. tri Kralje. Začetek ob 8 uri zvečer. P. n. člane in prijatelje društva vabi k temu večeru odbor.

— **„Russkij Kružok“** v Ljubljani je končal svoj zimski semester z večerajšnjim dnem ter obenem zaključil svoje običajne ruske čajne večere ob areдах. Učenje rusčine napreduje lepo od leta do leta. Poleg čitanja ruskih novelstov in klasičkov, negovala se je prav uspešno konverzacija, kar se je posebno videlo pri večerajšnjem čajnem večeru, kjer je vsem udeležencem prav gladko tekla ruska govornica. Deklamacije, v prozi in verzih, kakor tudi drugo prosto pripovedovanje raznih zabavnih in šaljivih »zakaz« v ruščini vseh kurzistov je bilo tako izborna, da bi človek lahko mislil, da sedi med pristnimi Rusi. K temu uspehu pa je poleg neumornega učitelja g. dr. Ljud. Jenka in njegove g. soproge še za neumorni trud in požrtvovalnost pohvalno omenjati g. dr. Šerlove in gospičice hčerke, gospe prof. Bartlove, g. Govekarjeve, gospd. Berte Žerjavove in drugih dam, ki so ves čas čajnih večerov tako trudoljubivo in nesebično vztrajale pri tem slovanskem kulturnem delu. Hvala jim iskrena!

Uspeh naj jim bode v zadožčenje in ponos! Od sedaj naprej vršili se bodo v ponedeljkih in četrtnih redno »uroki« za slovnično, čitanje in konverzacijo ob 8. uri zvečer, na kar se vse člane in ljubitelje ruščine opozarja!

— **Televadno društvo „Sokol“** v Postojni priredi dne 25. sušca 1904 v dvorani »Narodnega hotela« zabavni večer z igro in petjem. Uprizoni se burka: »Pojdimo na Dunaj!« Začetek točno ob 8. uri zvečer.

— **„Narodna čitalnica“** v Kranju priredi na korist »Dijaški kuhinji v Kranju« v soboto, 26. marca 1904 točno ob pol 9. uri zvečer v svojih prostorih dramsko predstavo. Uprizoni se »Legijonarji«.

— **Predavanja v Dražgošah pri Železnikih.** Dne 19. sušca je priredilo tukajšnje »Brnalno društvo«, katero vodi vrl učitelj g. Ivan Stupica, predavanje o sodišču in o tem, kakšen naj človek ne bo pred sodiščem. Predaval je odv. kand. gosp. Anton Dermota iz Ljubljane. Udeležba je bila za dražgoško vas, ki je tako visoko v hribih, jako častna. Poslušalci so z zanimanjem sledili predavateljevim izvajanjem in ga dobro umeli. Po predavanju je gosp. učitelj stavil vrsto vprašanj lokalnega pomena, na katera je predavatelj točno odgovarjal. Predavanje, ki je ugajalo zlasti radi svojega vsakdanje praktičnega pomena, je izšlo iz kroga istih predavateljev, ki prirejajo predavanja v Logatcu. Kakor čujemo, napravi se vrsta predavanj tudi v Seločih nad Škofjo Loko. Takemu delovanju želimo veliko vpeha!

— **Kurent v zrok prepiru.** Kakor v mnogih krajih, tako je tudi v Višnji gori navada, da prevlajujejo fantje na pepelnico sredo kurenta. Stara je ta navada in nedolžna, in če ji škot nasprotuje, je to samo smešno in kaže njegovo brezumno zelotstvo. V Višnji gori je zaradi kurenta nastal prepir. Stvar je prišla celo v občinski odbor in provzročila mnogo hude krvi. No, upamo, da se stvar izlepa poravnava. Kurenta so ljudje pokopavali že stoletja in stoletja in ga bodo, pa če se škof na glavo posavi.

— **Vinski semenj v Krškem**, ki se je vršil včeraj na vrtu restavraterja in posestnika gospoda Gregorčiča, se je jako dobro obnesel, kajti že dopoldne se je prodalo 780 hl, popoldne pa še 400 hl, torej skupaj 1180 hl ali 2107 avstr. veder. Toliko samo na semnju, a mnogo se je še pokupilo posebej pri posameznih vinogradnikih, kamor so se podali razni vinotroci po zaključku semnja. Prišlo je mnogo producentov, pa nepričakovano veliko kupcev iz Dolenjske, Gorenjske in Ljubljane. Med temi smo opazili naslednje vinotroce, restavratere in gostilničarje: Iv. Knez, J. Zajec in V. Mrak iz Ljubljane, A. Mejac iz Komende, P. Majdič iz Kranja, J. Treun iz Jesenice na Gorenjskem, Černe iz Kranjske gore, Cirman, gostilničar in mesar v St. Vidu pri Ljubljani, Kolenc V. iz Češnjice, Kolenc Jakob iz Goridan, Peternel iz Bieda, Jalen iz Radeč, Pehani iz Žužemberka, Kočvar iz Novega mesta, Kočvar iz Vel. Lašć, Kljun in Pirker iz Ribnice, Müller iz Domžal in več drugih. Veseli nas, da so pričeli Gorenjci in Ljubljančanje zopet segati po domačih pristnih vinih in upamo, da se bodo tudi kot taka točila, kar bo producentu in zlasti kupcu v korist in čast. Od štajerskih vin je bilo največ sromeljčana, od dolenjskih pa največ iz hrškega okraja. Poslednji se je bolje in dražje prodajal. Izrazila se je želja, naj bi se taki semnji še pogostje vršili. Nekateri vinogradniki prinesejo vinske vzorce tudi k vinarškemu shodu, ki bo prihodnje nedeljo, dne 27. t. m. v Krškem.

— **„Slovenska čitalnica v Mariboru“** priredi v mali dvorani »Narodnega doma« sledeča javna znanstvena predavanja: 1) Dne 26. marca: »Življenje in delovanje sv. Cirila in Metoda« — predava g. vseučilišni profesor dr. Murko iz Gradca. 2) Dne 9. aprila: »Otroške igre kot vzgojno sredstvo« — predava g. ravnatelj Schreiner. 3) Dne 16. aprila: »Rusi in Japonci z ozirom na sedanjo vojno« — predava g. prof. dr. Medved. Začetek ob 8. uri zvečer.

— **Za družbo sv. Cirila in Metoda.** Kapla pri Arvežu je sadnja slovenska fara na štajerski slovensko-nemški meji z dvojezičnim poukom v šoli. V jeseni se nadomestita nadučitelj in učitelj na tej šoli. Prodnje je vlagati do 16. aprila. Graški listi naznanjajo, da je za nemške prosilce dovolil nemški šulferlein 100 kron letne nagrade. Ali bi ne bilo dobro, ako bi tudi Slovenci svojim kompetentom zajamčili kako nagrado, da gredo čuvat zadnjo našo postojanko?

— **„Narodni dom“ v Trstu.** Z velikim trudom in z velikimi denarnimi žrtvami so si Slovenci pridobili izredno lep prostor za svoj »Narodni

dom« v Trstu. Ker se glavna vojašnica opusti ter poslopje demolira, nastal bo najeleгантnejši del mesta tam, kjer je že pod streho impozantna zgradba »Narodnega doma«. Mestni očetje so izvršili svoj naklep, o katerem smo že poročali, in so iz maščevanja prodali stavbni prostor vojašnice avstro-ogrski banki s pogojem, da sezida tam visoko poslopje, da se vsaj glavno pročelje »Narodnega doma« zakrije. Ta hudobni načrt pa je Italijanom prekrizalo namestništvo, ki je razsodilo, da mora biti ta del pred »Narodnim domom« odločen za javni promet.

— **Cesar v Opatiji.** Dne 7. aprila pride cesar v Opatijo in ostane tam dva dni. Za sprejem se delajo velikanske priprave.

— **Samomor vojaka.** V Škedenju pri Trstu se je ustrlel prot. etak 97. polka Štefan Schwarz. — **Glas iz občinstva.** Piše se nam: Pri svojem vsakdanjem izprehodu mimo deželne bolnice zapazim v ponedeljek, da je veliko starinarjev šlo v isto, govoreč k licitaciji. Kaj naj se neki prodaja, mislim si in stopim za njimi. Tu izvem, da bode prodaja oblek od ljudi, ki so umrli v bolnici. In res so se prodali celi kupi obleke starinarjem. Popratham nekega navzočnika, ali je obleka desinficirana, ta pa mi pravi: »Bog ne daj, kako bomo pa potem prodali, če po karbolu smrdi.« To je pa res od sile! Mestni magistrat se trudi, da bi se zdravstveno stanje izboljšalo, nabija lepake »kako se obvaruje jetike«, prepuveduje na tla pljuvati, tu pa se v posmeh vsem sanitetnim odredbam obleka ljudji, ki so umrli za jetiko in drugimi nalezljivimi boleznimi, potem, ko leži leto dni v vlažni kleti, kjer se bacili še bolj pomnože, proda starinarjem, da jo ti potem naprej prodajo. Ali se ne pravi to boleznimi širiti? Ne vem, koga tu krivda zadene, ali vodstvo bolnice ali pa morda celo usmiljene sestre. Če se v družih bolnicah kaj takega ne godi ali se ne da tudi tukaj tega odpraviti, in ali ni moč tistih cunj sežgati, kar bi bilo najpravičnejše? Občinski odborniki na noge.

— **Izpred sodišča.** Kazenske razprave pri tukajšnjem deželnem sodišču. 1.) Jožef Vrenk, posestnice sin in Lovre Peršin, delavec, oba iz Iške vasi sta v noči na 23. listopada m. l. v Iški vasi za Škrabovim plotom pretepla delavca Jakobe Kerniča in mu razen nekaterih lahkih poškodb zlomila tudi levo podlaketnico. Vrenk je bil obsojen na 8 tednov, Peršin na 6 tednov ječe. 2.) Lovro Dermota, hlapec v Srednji vasi, je zvečer 7. svečana t. l. v Gorenji vasi Klaro Kavčič, ko je gledala skozi oko v gostilno, kjer se je plesalo, prijel za stegno, in ker ga je nato brenila, sunil z nožem v desno stegno. Obsojen je bil na 4 mesece težke ječe. 3.) Jožef Semrad, krojaški pomočnik v Vodmatu, je 11. svečana t. l. zvečer razžulčen, ker mu je žena očitala, da nepotrebno kaznuje svojo hčer, razbil šipo pri vežnih darih, dalje 22 K vredno zrcalo, 20 K vredno uro in še več drugih reči; prebrnil je tudi omaro, da se je vsa posoda pokvarila in razbila. Grozil je tudi ženi, da kupi revolver, ter z njim seže in njo ustrelji. Obsojen je bil na 2 meseca težke ječe. 4.) Alojzij Janežič, čevljar v Križu, si je preskrbel posestnice, na katerih je bil označen kot posestnik in zavarovalni agent. S tako posestnico je premočil Pavla Bizjaka v Kranju, da mu je prodal bicikelj na mesečne obroke po 20 K. V resnici pa obdolženec ni bil posestnik, temuč je njegova žena, in ker se za plačilo obljubljenih obrokov ni brigal, ampak kolo prodal in denar zapravil, je Bizjaka na ta način oškodoval za 240 K. Janežič je bil zaradi hudodelstva goljufije obsojen na 5 mesecev ječe. 5.) Janez Jančar, hlapec, Karol Steblaj, vrtnar, in Janez Butalo, hlapec, vsi uslužbenci pri gostilničarju »pri Kroni« v Postojni, so vzeli in sicer prva dva 1 purana, 4 race, 2 piščanca, 2 domača zajca in nekaj krompirja, Jančar in Butalo sta ponoči 7. svečana vzela več steklenice vina iz zaklenjenih kleti svojega gostilničarja, in je vrhutega Jančar pobral gostilničarju tudi dvojce srebrne vilice, srebrni stojaleček, 2 srebrni žlici, i. t. d., hlapcu Alojziju Voglarju pa iz zaklenjenega kovega 80 K denarja in 1 prstan. Sodišče je obsodilo Jančarja na 5 mesecev težke ječe, Steblaja na 3 tedne, Butala pa na 8 dni zapora.

— **Tvrdekam**, ki imajo kupčije zvez z Rusijo, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice na vprašanje poročilo o vplivu rusko-japonske vojne na ruski trg.

— **Ogenj v sobi.** Včeraj okoli 1/8 uri je nastal v stanovanju železnikega uradnika Franca Bočka v Slomškovi ulici št. 23 ogenj. Goret je začelo v omari, katera je bila polna obleke. Zgorela je omara in obleka. Ogenj so domači pogasili, da ni uničil še druge hišne opreme.

— **Izgubljene in najdene reči.** Gostilničar Ludovik Smuč

stanujoč na Sv. Petra cesti št. 67, je izgubil dne 19. t. m. na poti od doma po Sv. Petra cesti do Wolfvih ulic in odtoč po Špitalskih ulicah, Pogačarjevem trgu, Solškem drevoredu in Poljanskem nassipu srebrno uro in srebrno verižico z obeskom. — Solška učenka Katarina Potočnikova, stanujoča na Poljanski cesti št. 28, je izgubila včeraj dopoldne na poti od Kongresnega trga do Poljanske ceste srebrno žensko uro, katero je našla potnik solška učenka Josipina Šusteršičeva, stanujoča v Salendrovih ulicah št. 4.

— **Delavsko gibanje.** Na Nemško se je odpeljalo včeraj 290 delavcev; k zgradbi železnice na Gorenjsko pa 100 delavcev.

— **V Ameriko** se je odpeljalo včeraj ponoči z južnega kolodvora 40 izseljencev.

— **Parnik „Savoje“** francoske družbe (zastopnik Šmarda) je odšel iz Havre 12. marca, došel v New-York 19. marca; vozil šest dni 22 ur.

— **Tedenski izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 13. do 19. marca 1904. Stevilo novorojencev 26 (= 36 0/00) mrtvorojencev 1, umrlih 25 (= 34 6/00), med njimi jih je umrlo za jetiko 7, za vnetjem soplinih organov 5, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 12. Med njimi je bilo tujev 10 (= 40 0/00), iz zavodov 11 (= 44 0/00). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 4, za škrlatnico 1, za tifusom 1, za vrtico 1, za usenom 1 oseba.

— **Prodajo „Slovenskega Naroda“** so dalje prevzeli v Cerknici naslednji gospodje: Janko Popovič, trgovec; Anton Kravanja, trgovec in trafikant; Alojzij Pogačnik, trgovec in gospa Karolina Werli, trafikantinja.

— **Najnovejše novice.** — Nemški cesar in italijanski kralj se sestane v soboto v Neapolju.

— **Vojvoda Aosta** si je pri padcu s konja tudi ranil mozeg v hrbtenici. Noga mu je podolgem zlomljena ter najbrže ne stopi nikdar več na njo, ako ga sploh ozdravi.

— **Strahovit vihar** je razsajal te dni na Finskih otokih. Mesto Levuka je popolnoma porušeno. Tudi mnogo ljudi je ubitih.

— **Kriza za čaj.** Ker so morska pota zasedle japonske ladje, ne dobiva Rusija čaja iz Kitajske. Tudi po železnici ga ne more dovažati, ker je železnica z vojaškimi prevažanji preveč zaposlena. Angleška izkorišča to rusko zadrego ter hiti dovažati čaj z otoka Ceylona.

— **Atentati z bombami.** Pred vseučiliščem v Odesi sta se razpočili dve bombi ter porušili zid. Našli pa so še 9 bomb, pri katerih so zažgane niti ugasnile. Atentat so izvršili zaradi zadnjih nemirov izključeni dijaki. — V Litvi so zopet našli pred stanovanjem policijskega načelnika bombo, ki so jo z vrvmi odvlekli na samotni kraj, a se ni razpočila. Prvo sta položila dva mlada francoska anarhista, ki so ju že zaprli.

— **Razsodba v vojaški aferi v Bileku.** Nad pol leta je trajala preiskava zaradi znane vojaške vaje med Bilekom in Trebinjem, ki je z htevala toliko človeških žv. Ravnokar se je izrekla razsodba. Takratni poveljnik 12. polka, polkovnik Török, je dobil 2 meseca zapora, bataljonski poveljnik v istem polku, polkovnik Grünzweig, pa pet mesecev zapora. Vsi ostali obtoženi častniki so bili oproščeni.

— **Simpatije za Ruse in Japonce.** Dunajski ilustrirani „Extrablatt“ je opozoril svoje naročnike, naj mu nazarjanjo, za katero stranko v rusko-japonski vojni se ogrevajo. Obljubil je, da odgovore natisne z imeni. In tu so se takoj požurili ljudje, ki si žele videti svoje ime in zraven še svo „merodajno“ mnenje natisneno. Odgovori so res komični. J. Chelot in F. Csesky želita Rusiji zmago, „ker so Rusi pobožni in potrpežljivi“, Fr. Haney „kot kristjan“ in patrijot, L. Pölzl „kot antisemit“, K. Erich „iz spoštovanja za človeško dostojnost“, J. Jenik „kot dostojni kristjan“, J. Rudolf „v zmislu svetovnega mira“, Katarina Mandl „ker so Japonci hinavsko ljudstvo“, Fr. Hofman „kot arjce“, Risa, Hedi in Elly Falkenhorst „ker bi neznanstvo rade imele tepe in bogate Ruse za moč“, Josipina Flamas, Alojza Celner in Ana Marter „se ogrevajo za ognjevit Ruse“, Jos. Lintner je „s Slovanko zaročen“, Anton Patrys ker je „njegov prijatelj iz Rusije“ itd. Za Japonce se navdušujejo med drugimi: Sašo Eisenberg „kot sovražnik absolutizma in socializma“, 20 let star govor nemško in poljsko ter bi šel z veseljem na vojno“; par drugih zate, ker „so Rusi lakomni zemlje“, ker je „David Golijata ubil“, iz socialnih in verskih

vzrokov. Leopold Vogler pa je na strani Japoncev, ker ima „tako močno rad lepe, ljubke, zveste Japonke, ki ljubijo cvetlice ter ne nosijo korzetov.“

— **Korist čebel za kmetijstvo.** Naš rojak, inženir Ferdinand Lupša je priobčil v „Carinthia“ sledeče zanimivo izračunanje: Panj šteje poleti povprečno 18.000 čebel. Okoli 75 čebel izleti vsako minuto iz panja. Od 7. zjutraj do 6. zvečer računamo tedaj 49.500 izletov. Vsaka čebela obišče med svojim izletom do 45 cvetov. Ako računamo na leto 100 lepih dni, dobimo 222.750.000 cvetov, ki jih čebela enega panja obišče v enem letu. Ako oplenijo le deseti del obiskanih cvetov, je še vedno 22.275.000 oplenjenih cvetov. Računimo vrednost oplenjenih 100 cvetov le eden vinar, ima se kmetijstvo še vedno samo enemu panju zahvaliti za 222.75 K na leto.

— **Neprijeten položaj.** Neki angleški odvetnik pripoveduje, da je enkrat prostovoljno prevzel zagovarjanje nekega krojaškega pomočnika, ki ga je njegov mojster obdolžil, da mu je ukradel nove hlače. Pomočnik je napravil namreč na odvetnika tak vtis, da je bil prepričan o njegovi nedolžnosti. In v tej zvesti ga je tudi izborni zagovarjal, da je bil pomočnik oproščeno. Toda obtoženi se ni ganil s svojega sedeža, temveč je prestrašeno spremljal s očmi svojega mojstra Zagovorniku se je tako vedenje čudno zdelo ter je vprašal svojega klijenta: »Mar se niste še dovolj nasedeli, ali niste slišali, da ste oproščeni?« — »O, pač, toda da vam povem resnico, na sebi imam tiste preklicane hlače in se bojim, da bi jih moj mojster zopet spoznal, ako se vzdignem, je bil odgovor.

— **Srečni izseljenci.** V Boki Kotorski je svojčasno slovela veletrgovska hiša Gopčevićev. V krimeki vojni pa so trdki pobrali Rusi z žitom natovorjene ladje, ki so bile namenjene Angležem. Velede tega so Gopčevići postali reveži. Pred dobri 30 leti se je vseh pet mladih bratov izselilo v Ameriko. V San Francisku so začeli trgovino ter so si napravili kmalu lepo premoženje. Vrhutega se je v brata Miloša zaljubila bogata Američanka Narry Floyd, ki mu je prinesla v zakon dva milijona dolarjev. Dva brata sta medtem v Ameriki umrla, ostali trije pa se vrnejo v domovino ter osnujejo v Dalmaciji s svojim premoženjem veliko industrijsko podjetje, da na ta način priskrbe za služba svojim revnim rojakom.

— **Italijansko prebivalstvo po poklicu.** Po zadnjem ljudskem štetju v Italiji se razdeli prebivalstvo po poklicu: 9611.003 kmetovalcev (med njimi 3.200.002 žensk); 55464 se jih peča z lovom in ribištvo; 3989.816 z industrijo (med njimi 1.371.426 žensk); 1.196.744 s trgovino (170.905 žensk); 574.855 s hišnimi opravki (402.980 žensk); 178.241 z javno upravo 56.380 z zasebno upravo; 204.012 jih je v armadi in mornarici; 103.430 pri pouku (63.873 žensk); 129.893 je celkvenih služabnikov; 69.913 se jih bavi z zdravniškim poklicem; 33.746 s pravoslovjem; 6377 z znanstvom (med njimi so tudi žurnalisti); 22.775 z znanstvom kot iz učenim poklicem; 844.644 z lepimi umetnostmi; 600.752 jih živi od svojih rent, 146.853 od javne dobrodelnosti (sem spadajo bolniki v bolnišnicah, invalidci, berači in jetniki). Pri 10.603 prebivalcih ne more statistika navesti poklica. To so menda brigantje, tatje in postopači.

— **Sodnik ne pozna praznovanja.** Pred sodnim tajnikom Kuscharjem v Gradcu se je te dni zagovarjala lepa 23letna Reška Ogric iz Varaždina, obtožena, da je svoji prijateljici odnesla obleko. Obtoženka je trdila, da si je obleko le izposodila ter bi jo bila gotovo vrnila. Sodnik je med njenim gostobesnim zatrjevanjem kihnil. »Bog pomози! No vidite, gospod sodnik, da je res!« je zmagovito pristavila Reška. Sodnik: »Bog plati! Toda verjeti vam vkljub temu ne morem. Obsodil jo je v 3dnem zaporu ter se pristavil, da mora kazni takoj nastopiti, ker stanuje na Ogrskem, t. j. v Varaždinu!

— **Mlekarna presvetelega srca Jezusa in Brezmadežnega spočetja.** Tako novost imajo belgijski klerikaleci ter delajo po listih veliko reklamo zanjo. In najboljše je, da se sklicujejo ravno na ime mlekarnar. V listih je namreč citati: »Mlekarna se imenuje zavod najsvetejšega srca Jezusa in Brezmadežnega spočetja, ime, ki dovolj (?) jasno dokazuje organizacijo, postane (?) moralno in finančno moč mlekarnar. Po tem badastem besedilu bi bilo najsvetejšega Jezusovo srce in Marijino brezmadežno spočetje pri mlekarni celo finančno prizadeto! Višje menda ultramontanska kozliarja ne gre.

— **Cela vas versko blazna.** Kdo bi verjel, da se v 20 stoletju more kaj takega zgoditi, kakor ne

davno v portugalski vasi Montouru. Nekega starca je popadel krč, da so vsi mislili, da je umrl. Preredili so vse potrebno za pogreb. Poklicani vaški brivci bi bil moral navideznega starca umiti in preobleči. Ko pa je »mrtvec« prišel v dotiko z mrzlo vodo, se je prebudil ter začel zdihovali. Navzdi so stekli na cesto ter začeli vpiti, da je prišel hudič. Vseh se je lotila nekaka blaznost. Brivci jih je peljal v cerkev, se do nagega slekel ter izjavil, da je nadangel, ki si ga je Bog izbral, da premagi hudiča. Zapovedal je celi zbrani občini, naj se ženske in moški do nazega sledejo, ga molijo ter korakajo mimo njega. In ljudi je že prešinila taka ekstaza, da se mu ni nihče upiral. Končno je zapovedal nagim ženskam, naj gredo po rokah za njim na boji proti hudiču. In ta čudna procesija je obhodila celo vas. Škandal je bil seveda nepopisen. Skof je dal cerkev zapreti. Mnogo vsačkanov je neozdravljivo versko blaznih ter hodilo le nagi po vasi.

— **Dobro poučen list.** Nedavno se je mudil v Rimu šesti sin nemškega cesarja, 14letni princ Joachim. Rimski list »Tribuna«, ki slovi za najboljši italijanski list, se je dolgo mučil, da bi dogal, v kakšni rodbinski zvezi je princ z nemškim cesarjem. Najprej je priobčila lakonično vest, da je prišel v Rim vnuk nemškega cesarja. Ko so v uredništvu zapazili, da drugi listi to vest zanikujejo, pogledali so v valmansh Gotha: »kjer so našli, da živi neki princ Joachim Friderik Leopold, ki se je rodil leta 1865. In »Tribuna« je brž priobčila življenjepis tega prince (ki ga zovejo v Nemčiji prince Friderika Leopolda) ter opisala marojalno prikazen pruskega prince in generala, ki biva sedaj v Rimu. Ko pa je mladi princ odpotoval v Rima, zapazil je poročevalca tega lista, da je princ še fantek ter je hitro sporočil, da ta princ ni general, temveč nečak nemškega cesarja. In pri tem je tudi ostalo.

— **Svarilo pred portreti iz Pariza.** Piše se nam: V zadnjem času pošilja »tvrda« Reinhard Becker & Comp. v Parizu vabila do raznih oseb naj si dajo napraviti pri tej firmi brezplačno sliko v naravni velikosti. Tvrda želi namreč udomačiti se v naši državi in zato je sklenila, da napravi raznim osebam gratis-portrete; okvira ni treba kupiti, kakor to zahtevajo druga konkurenčna podjetja. Če si odposlal potem svojo fotografijo na dano adresno, dobiš v kratkem pismo, da je slika, risana z oglejem izborna izpala. Kakor hitro odposleš za carino in druge malenkosti 8-80 K, dobiš umotvor brezplačno na dom. Ko si teh 8-80 K žrtvoval, pride čez kake tri tedne pismo, v katerem pravi firma, da se je zalibog zgodila neka pomota. Slika so pomotoma namreč djali v okvir, vreden 43 K, in odposlali zaboj s povzetjem 11-30 K. Vsa prizidevanja, pošiljatev ustavititi na železnici so bila zaman, ker je že šla čez mejo. Ker pa je okvir vreden 43 K, a povzetje znaša samo 11-30 K, naj stranka to malenkost plača, saj jo bode umotvor zadostno odškodoval. Končno dojde zabojček po pošti, a povzetje je naraslo že čez 13 K, ker je treba carino še enkrat plačati, oziroma, ker je v Parizu niso plačali. In kaka je slika? Povsem nič vredno, nejasno in neretuširano fotografirsko povečanje v približno polovični naravni velikosti. Okvir je navaden »Goldleisteurahmen«, surovo zbit skupaj in tudi brez vrednosti. Vsa stvar je torej očiten švindal, s katerim se slepari lahkoverno občinstvo. Ker se je bati, da bode »tvrda« tudi po deželi lovila svoje žrtve, bi bilo v interesu slovenskega občinstva, da bi naši časniki to notico posneli.

— **Prvi izdelovatelj razglednic.** V Norimberku je nedavno umrl Fr. Borich, ki je leta 1872 izdelal prvo razglednico za poštni promet. Izšla je v založništvu H. Lohberja v Carihu. Borich je obstoval v Monakovem umetno-obrtno šolo. — **Panameriška železnica.** Amerika namerava graditi velikansko železnico, ki bo vezala Severno in Srednjo Ameriko. Stroški so proračunjeni na 1.258.000.000 frankov. Proga bo šla od Hudsonbaja čez Winipeg, Dakoto, Kansas, Oklahama, Texas, Mehiko, Srednjo Ameriko, Panamo, Kolumbijo, Ekvador, Peru, Argentino do Buenos-Ayres. S stransko progo, ki bo vezala Rio de Janeiro in Valparaíso z glavno progo, bo merila 17.000 km. Izdelana bo v 8 letih.

— **Pogreb korejske cesarice.** Dne 10. t. m. so šle pokopali korejsko cesarico-vdovo, ki je umrla že v mesecu januarju. Neki evropski poročevalec piše o pogrebnih ceremonijah iz Senla: Krsta je postavljena na katafalku pri zapadnih mestnih vratih. Tukaj so se navsezgodaj zbrali vsi člani diplomatskega zbora. Prišlo je na tisoče ljudi s svetilkami in vojaki. Korejski cesar, ki je bil pisano oblečen, je prišel ob 6. zjutraj. Kmalu nato se je vzdignil sprevod ter

se začel pomikati k grobu, ki je bil šest milj izven mesta. Med potom je igrala vojaška godba žalostinke. Prvi so korakali vojaški oddelki, za njimi svetilci v pisanih oblekah. Potem so fantastično oblečeni ljudje nosili dve leseni krsti, okrašeni s papirnatimi zmaji. Prva krsta je bila prazna ter določena za »velikega vraga«. Okoli 200 dvornih evnovov je stopalo ob krstah. Med sprevodom je cesar sprejemal člane diplomatskega zbora in druge dostojanstvenike, ki so mu izražali svoje sožalje.

— **Zastrupljenje s pepelom.** V Kutuhori je monsignor Vorliček na pepelnico sredo v cerkvi pepelil vernike na čela. Pri tem mu je malo pepela padlo na rano, ki jo je imel na sredincu desne roke. Dasi si je rano takoj očistil, začela mu je vsa desna roka opasno otekati. Zdravniku se je menda posrečilo, da je zastrupljenjej ustavil, toda desno roko mu bodo najbrže morali odrezati.

— **Splošni rentni zavod na Dunaju.** Glavna skupščina bo v torek, 29. marca t. l. ob 5. pop. v slavnostni dvorani trg. društva na Dunaju, I. Johannesg. 4 P. n. udeležniki se prosijo, naj dvignejo svoje legitimacijske karte pri zavodu na Dunaju I. Tuchlauben 4 proti temu da pokažejo zadnje rentne liste. 827

— **Čipkasti zastorji po gl.** 1-10 Zaloga preprog Orendi na Dunaju, I. Lugeck 2 razpošilja do Velike noči trdno stekane lepe čipkaste preproge po izjemni ceni gl 1-10 za eno okno ali dva dela. Krasen katalog z barvnimi podobami preprog, odjez itd. na zahtevanje zastoj in poštne prosto. 831-1

— **Nepremišljeno.** A: »To je psiček mojega soseda. Zagotovim vas, da je pametnejši kot njegov gosposdar.« B: »Tudi jaz sem imel že takega psa.«

Književnost.

— **„Pod novim orlom.“** Zgodovinska povest, ki je pod tem naslovom izhajala v feljtonu našega lista, je sedaj izšla v posebnem natisu. Izdali smo to povest kot knjigo, ker smo se iz pre mnogih dopisov prepričali, da je občinstvu ugajala in ker se je z mnogih strani izrekla želja, naj bi se ponatisnila. Knjiga obsega 439 strani in velja 1 K 60 v, s pošto 1 K 80 v. Prodaja se samo v knjigotračnici L. Schwentnerja. Končno bodi še omenjeno, da smo napravili samo omejeno število ponatisov in da se naj torej požuri, kdor želi knjigo kupiti.

— **Nove muzikalije.** Glasbena Matica naznanja svojim članom in onim, kateri hočejo društvu kot člani pristopiti, da so ravnokar v tisku izšle nove muzikalije za društveno leto 1902/1903 in sicer obsejajo 33 mešanih in moških zborov, katere je uredil Matej Hubad. Zbirka je jako bogata in za slovensko muzikalno literaturo velezanimiva, zbranih je v njej veliko krasnih, deloma že svetovno priznanih skladb, kakor so Mokranjčeve srbske narodne pesmi. Slovenska pevska društva, ki že mnogo let niso dobila nobenih novih zbirk mešanih ali moških zborov, dobe s to Maticino izdajo po dolgem prestanku zopet enkrat prekrasno darilo za svoje koncertne in veselne sporede. Nove muzikalije se dobivajo v »Glasbeni Matici« v Ljubljani, naročajo se tudi lahko pismeno. Kdor pristopi društvu kot član, dobi te muzikalije za članarino 4 K, katero svoto je zajedno s prigrasom Matici priposlati. Dosedanjim članom se začno muzikalije te dni razpošiljati. Maticini poverjeniki izvenljubljanski se prosijo, da prav kmalu Matici naznanijo število članov v dotičnem poverjeništvu, da jim more Matica muzikalije za razdelitev med člane priposlati.

— **„Slovenski Pravnik.“** Vsebinska 3. števil. 1. Ž.: Sovrozki kazenskih razsodbe po Slovenskem. 2. Iz pravosodne prakse. Civilno pravo. a) Ali je nezakonski oče zavezan trpeti pravdne stroške, ki jih je imel zakonski mož, da je dogotal nezakonsko rojstvo otroka. b) Ugotovitevna tožba (§ 228 c. pr. r.) c) Volilo rente (§ 687 o. d. z.) ali volilo užitka (§ 685 o. d. z.) d) K tumačenju §-a 586 o. g. z. e) Škode in stroški, ki niso nastali vsled izterjanja glavnega zahtevka nego ob priliki izterjanja glavnega zahtevka vsled krivde toženčeve, niso postranski zahtevki v zmislu §-a 54 odst. 2 j. n. in jih je vpoštevat pri preračunanju vrednosti spornega predmeta. f) Kako je ravnati pri določitvi zarubnega zneska, ako dobiva javno nameščen uradnik razen aktivitetne plače tudi prejemke iz naslova privatne službe, oziroma pokojnino in ako se prosi le izvršbe glede ene vrste teh prejemkov. Kazensko pravo. K uporabi zakona od 28. maja 1881, št. 47 drž. zak. (zoper oduševstvo). — Tudi na civilnopravno neveljavna kreditna opravila je upotrebiti določbe tega zakona. Delikt je dovršen, predno in ne da bi nastopil dobiček kakor končni uspeh.

Za pojem »stiske« bistveno ni potreba položaja, da je jemalec kredita brez premoženja. 3. Književna poročila. 4. Razne vesti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 24. marca. Danes ni z bojišča nobene druge vesti, kakor poročilo, da je v Port Arturu vse mirno in da japonskega brodivja ni videti.

Petrograd 24. marca. V ruskih vojaških krogih prevladuje prepričanje, da se Japonci nimajo v vojni več nadejati znatnih uspehov. To prepričanje pa ne izvira morda iz prevelike samozvesti, ampak iz treznega preudarka dejanskih razmer. V obče se priznava, da so Japonci napravili sprva sicer prav dober vojni načrt, ki se je ob pričetku vojne tudi obnesel, ker še Rusi niso bili pripravljeni na napad. Čim pa je prvo presenečenje na ruski strani prešlo, so bili tudi prekrizani vsi japonski načrti in Japonci sami, ako ves položaj trezno in resno prevdarijo, morajo priti do prepričanja, da so započeli boj brez upa zmage.

London 24. marca. „Standard“ javlja, da je popolnoma izmišljena vest različnih listov, da se je pri zadnjem naskoku na Port Artur neka ruska oklopnica potopila.

London 24. marca. Iz Sanghaja se poroča, da je pri Dusumgu stoječa japonska križarka še vedno na svojem mestu in čaka na tam mudečih se rusko vojno ladjo.

London 24. marca. Iz Tokia se poroča: Ministrski predsednik je v poslanski zbornici opravičeval postopanje japonske vlade napram Rusiji, minister zunanjih del pa je predložil vso diplomatično korespondenco z rusko vlado.

London 24. marca. Iz Tokio se javlja, da se je začela po posebni parlamentarni komisiji preiskava proti poslancu in uredniku Akijami, ki je obdolžen, da je imel veleizdajsko zvezo z Rusijo.

Berolin 24. marca. „Lokal-anzeiger“ javlja, da so ruski pooblaščenici v Genovi, v Nici in v Marziji v dogovorih zaradi nakupa več transportnih ladij. Neka francoska družba je za štiri ladje baje zahtevala 40 milijonov frankov.

Bremen 24. marca. Vse parnike tukajšnjih parobrodskih družb, ki se nahajajo v vzhodni Aziji, je nakupila ruska vlada.

Trst 24. marca. Admiral in bivši pristanski zapovednik v Pulju Ivan pl. Hinke je smrtno-nevarno obolel. Star je 67 let.

Dunaj 24. marca. V St. Pölten, za kateri je bil med nemškimi nacionalci in antisemiti nečuvno ljut boj, je izvoljen zopet nacionalac V. Völkl županom.

Zagreb 24. marca. Akad. senat je izdal razglas, v katerem obsoja zadnje dijaške izgrede in pozivlja dijaštvo, naj že opusti bratomorni boj. Proti raznim dijakom in proti sinu dr. Franka so bile podane kazenske ovadbe.

Budimpešta 24. marca. Poslanska zbornica je sprejela po dvehurni debati nagodbeni provizorij s Hrvatsko.

Budimpešta 24. marca. Za poročevalca v delegacijah in v nagodbenem odseku je poslanska zbornica volila poslanca Avrelia Münicha.

Budimpešta 24. marca. Finančni minister Lukács je predložil v današnji seji parlamentu nov investicijski zakon, ki se bistveno razločuje od prejšnjih predlog. V zakonskem načrtu je določenih med drugim 16 milijonov za pospeševanje domače industrije, katera svota se ima izplačati v petih letih.

Restavracija „Narodni dom“.

Plzensko pivo

čez ulico 24 h vrček.

Sprejmeta se tudi

2 učenca

z ljudskošolsko izobrazbo.

Ob Latermanovem drevoredu.

Od sobote, dne 19. marca dalje

le malo časa

orientalski dresurni

športni cirkus

Nad 100 živalij:

ponijev, opic, psov, oslov i. t. d.

Novo! Novo!

Smejal se boš in moraš se smejati!

Čaradi udobnosti p. n. občinstva so ob ne-

deljah in praznikih tri predstave, in sicer

prva ob 3. uri popoldne, druga ob 5. uri

popoldne in tretja ob 7. uri zvečer — Ob

delavnikih samo dve predstavi, prva ob

4. uri popoldne, druga ob 7. zvečer.

Za mnogobrojen poset prosim z vele-

spoštovanjem

H. Prechtl.

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinj-

stva, ekono-

mije i. t. dr. v

vsakršni iz-

peljavi. Že 30

let so najbolj

priznana. Pri-

znana tudi kot

najboljši in naj-

trajnejši izdelek. Največja prihranitev

goriva. Specijaliteta: Štedilna ognjišča

za hotele, gostilne, restavracije, kavarne

i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago.

Glavni katalog franco proti doposlani

znamki. 543-8

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“

S. Goldschmidt & sin

Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Veliko posestvo

v Gornji Šiški pri Ljubljani

starodavno slovečo gostilno „Pri kamniti mizi“ z njivami, travniki in

hostami se proda skupaj ali posamezno iz proste roke.

Več se poizve pri lastniku v Gornji Šiški h. št. 17 ali pri c. kr. no-

tarju dr. Fr. Voku v Ljubljani. 843-1

Najnovejši in najboljši

klobuki

za gospode in dečke

izdelki prvih avstrijskih, italijanskih in

angleških tovarn.

Priporoča jih v najbogatejši izbi in po najnižjih cenah

C. J. Hamann

Mestni trg št. 8.

Zaloga klobukov 833-1

ces. kr. privilegovanih dvor. tovarn klobukov

W. Ch. Pless, Dunaj in J. Pichler, Gradec.

Klobuki se izdelujejo po lastni širjavi glave in po

lastni napovedi oblike in se vzprejemajo stari klobuki

za barvanje in modernizovanje.

Ni več pleše!

„LOVACRIN“

čudovito pospešuje rast las in

brade. Kjer ni nikakešne dlakice, se

hitro razvije bujna rast, kar je s

stotinami sijajnih zahvalnih pisem

dokazano.

„LOVACRIN“

je edino in nedosežno sredstvo, ki

so ga preizkusili in odobrili zvedenci,

zdravstvena oblastva in odlični pro-

fesorji in zdravniki.

„LOVACRIN“

nepogojno ovira plešavost, izpadanje

las, luskine itd., daje lasem dovršeno

lepoto, osvežuje kožo na glavi, pospešuje

rast brade, jači slabotne obrvi in trepalnice.

Prezgodaj osiveli lasje dobe po „Lova-

crinu“ zopet prejšnjo prirodno barvo.

Cena veliki steklenici

„LOVACRINA“

ki zadostuje za več mesecev, 5 K, 3 ste-

klenice 12 K, 6 steklenic 20 K.

Razpoložljiva proti poštenu povzetju: ali če se pošlje denar naprej, evropski depot

M. Feith, Dunaj, VI., Mariahilferstrasse 45.

Dobliva se tudi v drogerijah, parfumerijah in lekarnah. 825-1

iz proste roke se proda lepa

novozgrajena hiša

v Žerovnici na Gorenjskem z 10

sobami, 200 korakov od železniške po-

staje, pripravna za vsako obrt in po-

sebno lepa in primerna za letoviščarje.

Natančneje se poizve pri Mariji

Vovk v Mostah št. 9. 747-3

Poskusite

pristni

rastlinski

liker

„Florian“

Po okusu in zdra-

vem učinku prvak

likerjev.

Varstvena znamka.

Ogreva in oživilja telo,

Budi tek in prebavo,

Daje dobro spanje.

Lastnik: 5-68

EDMUND KAVČIČ, Ljubljana.

Vzorci se radovoljno dajejo brezplačno.

Vabilo

občnemu zboru

Posojilnice v Zagorji ob Savi

registrirane zadruge z neomejeno zavezo

kateri se bode vršil

dne 31. marca 1904

ob 6. uri zvečer

v posojilnični pisarni.

Vspored:

1. Poročilo načelstva.

2. Odobritev računa za leto 1903.

3. Volitev načelstva in preglednika.

4. Slučajnosti.

Pri nesklepnosti se vrši občni zbor

1 uro pozneje pri vsaki udeležbi udov.

Načelstvo. 846

Mehanik

Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižji ceni.

Bielke in v to stroko

spadajoča popravila

izvršuje prav dobro

in ceno.

Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode

in otroke je vedno na izbero.

Vsakovršna naročila izvršujejo se to-

čno in po niski ceni. Vse mere se

shranjujejo in vzamenujejo. -- Pri

zunanjih naročilih blagovoli naj se

vzorec vposlati.

Ign. Fasching - a vdove

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najprilagodljivejših kakor tudi najfiniših,

z žolte medjo ali mesingom montir-

anih za obklade z pečnicami ali kahlami.

Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja

naročila se hitro izvrše.

A. KRACZMER zaloga

klavirjev

Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

priporoča

popolno

zalogo

kratkih

klavirjev,

mignonov in

planin

najbolj renomiranih firm po najnižjih

cenah. Preigrani klavirji, solidno in

stanovitno prenapravljeni so vedno v

zalogi.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm:

L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in ko-

morni izdelovalec klavirjev na Dunaju;

Br. Stigl, c. kr.

dvorna zalaga-

telja na Dunaju.

Klavirji se popravljajo,

ubirajo in izvršuje se

podlaganje z usjem

strokovnjaško in pre-

skrbno in zaračunavajo

najceneje.

Profikatarno - sili na vodo

pošta Kotle, postaja Guštan

(juž. žel.) Koroško.

nepresežen pri obistnih in mehurnih bolečinah ter pokvar-

jenem prebavljanju priznana slatina za otroke. Prava na-

ravno natočena, vefelina namizna voda.

Alpsko zdravilišče in letovišče Rimski vrelec (Römer-Quelle).

Dobiva se v vseh trgovinah z mineralnimi vodami.

Glavna zaloga: M. Kastner, Ljubljana.

Varstvena znamka.

Najnovejše kravate za spomlad

priporoča v veliki izbi po najnižjih cenah 739-3

Ljubljana

Židovske ulice 1 A. KASCH

Ljubljana

Židovske ulice 1

Gospodje ali dame

ki si hoedjo zagotoviti dobre dohodke ter imajo znanee in bi hoteli prevzeti

glavno zastopstvo največje tovarne strojev v sodnih okrajih Ljub-

ljanska okolica, Litija, Kamnik, Škofja Loka, Radovljica, Po-

stojna, Kočevje, Krško in Črnomelj, naj blagovole poslati svoje ponudbe

pod „Sichere Existenz“: poste restante, glavna pošta, Ljubljana.

Ozira se le na osebe, ki si hočejo z živahno delavnostjo ustanoviti dobro

trgovino, za katero ni treba nikakega kapitala, temveč samo pridnosti in vztraj-

nosti, in katera daje mnogo zaslužka. Strokovnega znanja ni treba. 842-1

„CUNARD-LINE“

Edino direktno preva-

žanje potnikov v vseh

razredih, in tovarov

„TRST-NEW YORK“

Prvo in edino vkrcavanje

potnikov v domačem pri-

stanišču. Prosta izborna

brana in pijača. Sedaj naj-

nižje cene. Vsak potnik naj

se obrne prej za podrobnejši

poduk na oblastveno po-

verjeni

Glavni zastop parobrodne družbe

„CUNARD-LINE“

Ljubljana, Marijin trg št. 1

Majhna branjarija
dobro idoča, s pravico do javnega to-
ženja žganja, bi se vzela v zakup.
Vljudne ponudbe pod „W. 600“
na uprav. „Slov. Naroda“. 804-2

Klobuki in slamniki
se prevzemajo a snaženje in moderni-
ziranje na Resljevi cesti št. 22.
G. Brilli.
786-2

Sprejemem takoj
učenca
v svojo trgovino z železnino in koloni-
alnim blagom.
Franc Guštin, Metlika.

Stavbišče
nasproti krakovski kapelice, na vogalu,
s 25letno prostostjo davka, kakor tudi
kamenje je na prodaj.
Več pove A. Derganc, brivec v
Ljubljani. 787-3

Angeljnovno milo
Marzeljsko (belo) milo. 972-84

S sta najbolj koristni štedilni mili
za hišno rabo!
Dobivate ju po špecerijških prodajalnicah.

Tovarna mila
Pavel Seemann
Ljubljana.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“
Podružnica v CELOVCU. Akcijski kapital K 1.000.000.—
Kupuje in prodaja Zastava in skriptje
vse vrste rent, sastavnih pisem, prioritet, ko-
munalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev
in deviz. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju. 43 Ekompit in inkasso menic. 72 43 Borsna naročila. 73

Dobra kuharica
je izšla **Minka Vasičeva** je izšla
v založništvu Lavoslava Schwentner-ja v Ljubljani.
Dobiva se samó vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Slaščičarna in pekarna
Jakob Zalaznik
Stari trg št. 21.
Filialke:
Mestni trg št. 6. Sv. Petra cesta št. 26.
Priporoča sl. p. n. občinstvu ob priliki
velikonočnih praznikov
svojo veliko zalogo različnih **cukrenih**, kakor tudi **galante-
rijskih** pirhrov. V zalogi ima v veliki izbori domača in
inozemski vina v steklenicah, najfiniješe likerje,
pravi Maraskin iz Zadra, Benediktinec, Alaš in drugo.
Izgotavljam po naročilu
**raznovrstne potice: mandeljnovne, rozinove,
medene, orehove i. t. d.**
Vsaki dan sveži
šarklji, pince in titole. 845-1

Kočija
(Kutschierwagen) elegantna, se ceno
proda. 811-2
Sodnijske ulice št. 2, II. nadstr.
4. vrata.
Klg Klg
150.000
dobrega sena
prve in druge košnje domačih travnikov
se prodaja.
Več se izve pri **Iliji Predoviću**
v Ljubljani, Ambrožev trg št. 7.

S tisoči priznanih pisem odlikovana
tovarna damskih kostumnih kril
728-5
Mlady & Puš, Hrudim (Česko)
ponuja, da vsaki dami da priliko spoznati izvrstni kroj svojih izdelkov,
za kren 6-30
velemoderno francosko kostumno krilo v 7 pol
Wilna 7 oblastveno varovano
(kakor na sliki)
z elegantno garniro angleškega, dobro perilnega
belo meliranega cvrnato-volnatega blaga, osobito
svetlih barv: drap, siva, bordeau, myrthe in olivno-
zelena. Vsak kos se izdelava posebej po naročeni meri
in zadostuje, da se navede dolgost spredaj, širokost
čez pas in v kolkih (13 cm pod pasom merjeno).
Pošlje se v 3. do 5. dneh. Razpošilja se le proti po-
vzetju. Za popolno pristojnost se jamči. Vsaki poš-
ljatvi se zastoj pridene prelep ilustriran katalog za
leto 1904, da se lahko naroči tudi boljše stroke.
Tako čudovito ceno moremo prodajati le,
ker smo posebno ugodno nakupili blago.

Po visoki kralj. deželni vladi proglašena za zdravilno
rudninsko vodo
Čista alkališko-muriatiška
Apatovačka kiselica
ni samo najboljša in najzdravejša
namizna pijača
ampak tudi najkoristnejša in najznamenitejša
*** zdravilna voda ***
ki je od prvih zdravniških avtoritet priporočena
in deluje nenadkriljivo pri bolestit žolodca, pljuč,
požiralnika, raznih katarjev, astme, mehurja,
kamna, hemeroid (zlate žile), steklih in zrnatih
jeter, gorečice in raznih ženskih bolezni.
Odlikovana s 13 zlatimi in srebrnimi kolajnami.
„Upraviteljstvo vrelca Apatovačke kiselice“
Zagreb, Ilica št. 17. 497-11
Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, restav-
acijah in gostilnah.

Prva hrvatska
tovarna
žaluzij, ro-
let, lesenih
in železnih
zatvornic
za okna in prodajalnice
G. Skrbić
Zagreb, Ilica 40
priporoča 487-5
svoje priznane solidne,
točne in cenene proizvode.
Ceniki zastoj in franko.

Tovarna za kruh in pecivo
KANTZ v Ljubljani priporoča
pravi rženi kruh, mešan in črn.
Sočnost in dobri okus pridobivata temu izdelku priznanje vsega občinstva.
Na mednarodni razstavi za živila v Bordeauxu je
dosegel z drugimi izdelki te tovarne najvišjo odliko (ča-
stni križ in zlato svetinjo z diplomom).
Prodaja se v hlebi in štrucih po 40 in 20 vin.
Naročila z dežele se najtočneje izvršujejo.
Velika zaloga najfiniješega nasladnega peciva,
biškovit in suhorja. 163-21
Vsak dan poslednja sveža peka ob 1/2 6. zvečer.
Dvanajst podružnic in prodajalnic.
Higieniški transportni vozovi za kruh in pecivo.

Popolnoma
sveže izbrana zaloga za pomladno in letno sezono moških, deških in otroških oblek, kakor tudi damske konfekcije.
Zaradi nakupljenja zaloge in pomankanja prostora sem že sedaj primoran, da prodam blago za lastno nakupno ceno.
Črez 4000 moških sukn. oblek od **K 10.—** naprej do najfinejše izvršitve
„ 1500 deških oblek „ **K 6.—** „ „ „ „
„ 3000 otroških oblek „ **K 2.—** „ „ „ „
„ 1000 svršnikov, športnih sukenj, havelokov „ **K 8.—** „ „ „ „
„ 2000 hlač, modnih, črtastih, najlepših vzorcev „ **K 4.—** „ „ „ „
„ 3000 kosov najfinejše in najnovejše damske konfekcije poslednje novosti: jopice, plašči, paletoti in ovratniki, **za vsako ceno**
kakor tudi prelepi damski kostumi, batistaste obleke in mične bluze.
Največja izbira najfinejšega angleškega, francoskega in hrnskega blaga iz ovčje volne za naročila po meri, ki se na Dunaju najfineje in najhitreje izvrše.
Na ogled se pošilja komurkoli, tudi brez povzetja. — Za plačevanje se dajo olajšave.
Za mnogobrojni obisk prosi z odličnim spoštovanjem
Kapamacsija & Bondy. **Oroslav Bernatovič,** poslovodja.
Angleško skladišče oblek
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Slavnemu občinstvu priporočam svojo popolnoma novo urejeno

gostilno „pri Fortuni“

na Vodovodni cesti št. 26.

V bližini Ljubljane. Lep izprehod.

Točim dobra dolenska in štajerska vina, na razpolago pa imam tudi vedno okusna gorka in mrzla jedila.

Za obilni obisk se priporočam z odličnim spoštovanjem

Jelica Fortuna
gostilničarka.

881-3

Naročajte izborno

1384-88

Ljubljansko delniško pivo

iz pivovaren

v Zalcu in Laškem trgu.

—| Naročila sprejema |—

Centralna pisarna v Ljubljani, Sodnijske ulice št. 4.

Splošni rentni zavod

(Allgemeine Rentenanstalt)

Dunaj, I. Tuchlauben 4.

Izšel iz Splošnega preskrbovalnega zavoda, ki ga je l. 1824 ustanovila Prva avstr. hranilnica.

Zavarovanje rastočih rent

za otroke in odrasle. Če se renta v mlajših letih ne uživa, za poznejša leta precej naraste.

Zavarovanje osebnih rent

kapitalsko zavarovanje osebnih rent proti enkratnemu vplačanju polne kapitalske premije z nastopnim uspehom:

Ako se renta prične uživati po enem letu:

Ako se počaka pet let:

za 50 letne osebe	7-34 proc.	10-19 proc.
55	8-26	12-01
60	9-54	14-81
65	11-36	19-31
70	13-33	—
75	16-38	—

Kapitalsko zavarovanje osebnih rent proti vplačevanju kapitalske premije v obrokli (delne premije); zavarovanje v starostni rentni hranilnici.

Podrobni prospekti zastoj.

Ponatis se ne honorira.

827-1

Ne prezrite!

Kdor želi biti postrežen z dobrim, pristnim blagom po solidnih cenah, naj se obrne na že dolgo obstoječo, vsakomur znano tvrdko!

4.9-6

Franc Čuden

urar in trgovec z zlatino in srebrnino, delničar družbe Prvih tovarn za ure „Union“ v Ženevi in Bielu v Švici, zalagatelj c. kr. dolenske železnice, trgovina z voznimi kolesi in šivalnimi stroji

Ljubljana, Prešernove ulice

nasproti frančiškanskega samostana.

Filialka: Glavni trg, nasproti rotovža.

Posebno se priporočajo pristne, osebno v Švici nakupljene **žepne ure** in vsakovrstne **stenske (pendel) ure** z donečim bitjem v krasno izrezljanih omaričah.

Največja zaloga **briljantov**, na katere se al. občinstvo posebno opozarja, zlasti glede izbire, ker so v zalogi od gl. 25 do čez tisoč gld., vdelani v različnih oblikah (façonah), torej lahko vsakdo izbere kaj primernega.

„Cene niso pretirane.“

Nadalje se priporočata bogata zaloga pravega ali china-srebra vsakovrstna namizna oprava (Besteck), garniture v krasnih skrinjicah in druge, iz china-srebra najmodernejše izdelane vsakovrstne stvari.

Jako primerna in porabljiva splošna darila.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

Velika zaloga šivalnih strojev in koles, tudi motorna kolesa.

Optični zavod

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg 28

priporočam veliko salogo vsakovrstnih očal, nočnih, daljnogledov ter vseh optičnih predmetov.

Popravlja in poštara naročila, se izvede točno cenó in takoj

Žalne klobuke

v bogati izbiri od najcenejših do najfinjših vrst priporočam 13 salon modnih klobukov

J. S. Benedikt, Ljubljana.

Josip Reich

— parna —
barvarija in kemična spiralnica ter likanje sukna

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna.

Cene nizke.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Sprejaj ravna oblika, ne tišči na želodec.

priporočam v največji izbiri

Flojzij Persché

v Ljubljani

Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.

— Električni obrat. —

Brata Eberl

Prodajalna in komptoar: Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:

Igriske ulice št. 8.

Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. želez.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove podo, karbolina itd.

Posebno priporočam slav. občinstvu najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočam se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

Suknenih ostankov velike v zalogi.

Za pomladno in poletno sezono

se priporočam trgovina s suknenim, s platnenim in z manufakturnim blagom

HUGO IHL

×××× v Ljubljani ××××

v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorec na zahtevanje poštno prosto.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7.

156-13

Največja zaloga

pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe, Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

KAROL REBEK

od c. kr. vlade potrjeni zastopnik proge 1826-41

„Rdeča zvezda“

Ljubljana, Kolodvorske ulice 41

od južnega kolodvora druga hiša na desno.

Najkrajša, najcenejša in najboljša vožnja

v Ameriko

je na brzoparnikih te linije.

Potniki bodo edino pri meni brezplačno zdravniško preiskani.

Veljavne vozne listke in natančni pouk izseljencem dobi se v moji pisarni: Kolodvorske ulice št. 41.

Karol Rebek.

Naše nizke cene vzbujajo pozornost!

Trpežni
moški
čevlji
iz usnja
z obšivkom par
gld. 2-80.

Izvrstni
moški
čevlji
za zavezovati
par
gld. 3-—.

Močni, gladki
moški
čizmi
(štiflet) par
gld. 2-80.

Trpežni
ženski
čevlji
za vsakdanjo
rabo par
gld. 2-50.

Zelo močni
ženski
čevlji
za zavezovati
par
gld. 2-80.

Izvrstni
ženski
čevlji
z gumbi par
gld. 3-—.

Elegantni,
barvani
moški
čevlji
za zavezovati, par
gld. 3-50.

Priročni
moški
čevlji
iz jadrovine
par
gld. 1-—.

Barvani
moški
usnjati
sandali
par
gld. 2-75.

Priročni
ženski
čevlji
za na ulico
par
gld. 1-30.

Elegantni
ženski
salonski
čevlji
par
gld. 1-50.

Ženski
čevlji
z navskrižnimi
zaponami, črni
in barvani, par
gld. 2-—.

Najfinejši krem (mazilo) za rujava in črna obutala.
Popravlja se najbolje in najceneje izvršujejo.

Alfred Fränkel

kom. družba prej:

Mödlinška tovarna za čevlje
v Ljubljani

Špitalske ulice šte. 9.

Zastopnik: A. Preatoni.

736-2

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

Priloga svoj priporočeni izvirni Portland-cement v vodno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdnosti daleč nadkriljujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priloga in spriloga

raznih uradov in najstrovejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

2828-22

Dunaj, I., Maximilianstrasse 8.

St. 9143.

Volitveni razpis.

823-1

V smislu § 17. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljane daje se na znanje, da se bodo letošnje dopolnilne volitve v občinski svet vršile v veliki dvorani „Mestnega doma“ na Cesarja Jožefa trgu št. 2 in da bodo volili:

dne 25. aprila: III. volilni razred,

dne 27. aprila: II. volilni razred,

dne 29. aprila: I. volilni razred,

vsakej od osmih do dvanajstih dopoldne. Tretji in drugi razred bodeta volila v dveh oddelkih in pripadajo prvemu oddelku volilci od A do incl. L, ki bodo imeli dohod na volišče po stopnjicah ob Streljskih ulicah, drugemu oddelku pa volilci od M. do incl. Z, ki bodo imeli dohod po stopnjicah nasproti mestni klenici. Če bi bilo treba ožje volitve, vršila se bodo dan po prvi volitvi, to je dne 26., oziroma 28. in 30. aprila t. l., ravnotam kot prvotna volitev in tudi od osmih do dvanajstih dopoldne.

Iz občinskega sveta izstopijo letos nastopni gospodje občinski svetovalci, in sicer izmed izvoljenih:

a) iz III. volilnega razreda:

Josip Kozak, Franc Mally;

b) iz II. volilnega razreda:

Ivan Hribar, dr. Josip Kušar, dr. Danilo Majaren, Ivan Šubic, dr. Ivan Tavčar;

c) iz I. volilnega razreda:

Josip Lenčec, Ilja Predovič, dr. Karol Triller, pl. Ubald Trnkoczy.

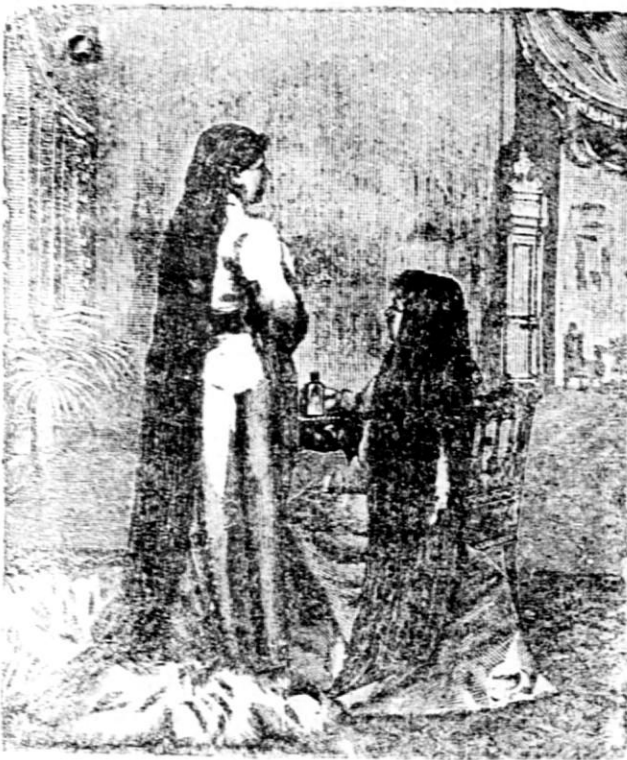
Voliti bo torej v tretjem razredu dvoje, v drugem petero in v prvem četrto občinskih svetovalcev.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 12. marca 1904.

„ANDROPOGON“

(Iznajdilec P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekaša, je sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo, ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zanesljiva neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prhljaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.

Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu

Váso Petričič-u.

V zalogi imata tudi gg. U. pl. Trnkoczy, A. Kane, E. Sark v Ljubljani in g. A. Kant v Kranju. Dobi se tudi v Novem mestu v lekarni pri „Angelju“.

Preprodajalci popust. 12-13

Kaj je in kaj obsega ?

ravnokar v c. kr. dvorni in državni tiskarni dovršeno delo, ki sta ga pospeševali vis. c. kr. ministrstvu notranjih zadev in za trgovino:

Avstrijski centralni kataster

Ta doslej prva izdana, na podlagi avtent. uradnih podatkov sestavljena edina popolna

Adresna knjiga za vse

Avstrijsko

obsega v 10. oz. 11. zvezkih, ki se lahko posamič kupijo:

Vse protokoliirane in neprotokoliirane trgovske, industrijske in obrtne obrate in natančno oznamenilo njih protokoliiranja.

Vse naslove abecedno urejene po deželah, krajih in obrtih.

Abecedno urejeni zaznamki strok za vse zvezke.

Popolni LEKSIKON KRAJEV in POŠT.

3182-31

V vsakem zvezku v c. kr. vojaško-geografskem zavodu napravljene zemljevid dotične dežele.

Natančno oznamenilo vsake mestne, tržke ali krajevne občine, oziroma kraja.

Pri vsaki občini se tudi dalje natančno razvidi:

okrajno glavarstvo in okrajno sodišče, obseg, število prebivalstva, občevalni jezik, cerkvena oblastva, šole, poštne, železniške, paroplovne, brzojavne in telefonske postaje.

Cena zvezkom:

Zv. I. DUNAJ K 13.—	Zv. VI. PRIM. I. DALM. . . K 6.60
Zv. II. SP. AVSTRIJSKO „ 14.60	Zv. VII. TIR. I. PREDARL. „ 12.—
Zv. III. G. AVST. I. SLOB. „ 11.80	Zv. VIII. ČESKO (dva dela) „ 32.—
Zv. IV. STAJERSKO 10.—	Zv. IX. MOR. I. SLEZIJA „ 25.—
Zv. V. KOR. I. KRANJSKO „ 8.—	Zv. X. GAL. I. BUKOV. „ 27.—

Naroča se v

KATASTERSKI ZALOZI, Dunaj IX. Hörig. 5.

kakor tudi v vsaki knjigotržnici tukaj in v inozemstvu.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov

In navadne do najfinjšo

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Roznate narode in se pošilja s povzajem.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

priloga

svojo bogato zalogo

šivalnih strojev,

voznih koles,

glasbenih avtomatov

in pisalnih strojev.

Krasno izbero

konfekcije za dame in deklice

kakor tudi

manufakturno blago

perilo

vsakovrstne preproge

i. t. d.

priloga

Anton Schuster

Ljubljana

Špitalske ulice šte. 7.

Solidno blago. Nizke cene.

Veliko zalogo

rokavic za dame in gospode

kravat za gospode toaletnega blaga

dalje

ščetice za zobe, glavnikov, dišav, mil itd. itd.

iz najbolje renomiranih tovarn priloga

Alojzij Persche

Ljubljana

Pred škofijo št. 21.

Postaja elektr. železnice.

Pod trančo št. 2.

Ivan Soklič

priloga

in v veliki izbiri

epice

in epipice

Klikovnik

Krojaški salon za gospode

IVAN MAGDIČ

Ljubljana, Stari trg št. 8.

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših journalih iz najmodernejšega in najboljšega tu- in inozemskega blaga. 721-10

St. 7833.

Razglas

720-3

o glavnem naboru leta 1904.

Podpisani mestni magistrat mladeničem v nabornih letih naznanja:

1. Glavni nabor za deželno stolno mesto Ljubljano se bude vršil letos 18. in 19. aprila v „Mestnem domu“ na Cesarja Jožefa trgu, in sicer 18. aprila za one zunanje mladeniče, katerim se je dovolilo priti k naboru v Ljubljano, 19. aprila pa za mladeniče, ki so pristojni v Ljubljano. Začetek ob 8. uri dopoldne.

2. Naborniki, odnesno tudi njihovim moškim svojem, ki se pozovejo k naboru, je priti o pravem času treznim in snažnim na nabiralnišče, ter naj vložé o pravem času potrebne dokaze, če se oglašé za ugodnost:

- a) kot kandidatje duhovskega stanu, kot posvečeni duhovniki in kot nameščeni dušni pastirji (§ 31 voj. zak.);
- b) kot podučitelji, učitelji in učiteljski kandidatje (§ 32 voj. zak.);
- c) kot posestniki podedovanih kmetij (§ 33 voj. zak.);
- d) iz rodbinskih razmer (§ 34 voj. zak.);
- e) enoletnega prostovoljstva (§ 25-29 voj. zak.).

3. Naborniki, kateri žele ugodnosti po §§ 31-34 voj. zak. in imajo tudi pravico do ugodnosti enoletnega prostovoljstva, morejo se zgledati, ako bi se jim odklonila prošnja za kako prej omenjenih ugodnostij, za ugodnost enoletnega prostovoljstva pri glavnem naboru.

4. Kdor zanemari naborno dolžnost, ali v obče katero iz vojnega zakona izvirajočih dolžnostij, se ne more izgovarjati, da mu ni bil znan ta razglas.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 4. marca 1904.

Župan: Ivan Hribar.

Prva kranjska mizarska zadruga v Šent Vidu nad Ljubljano

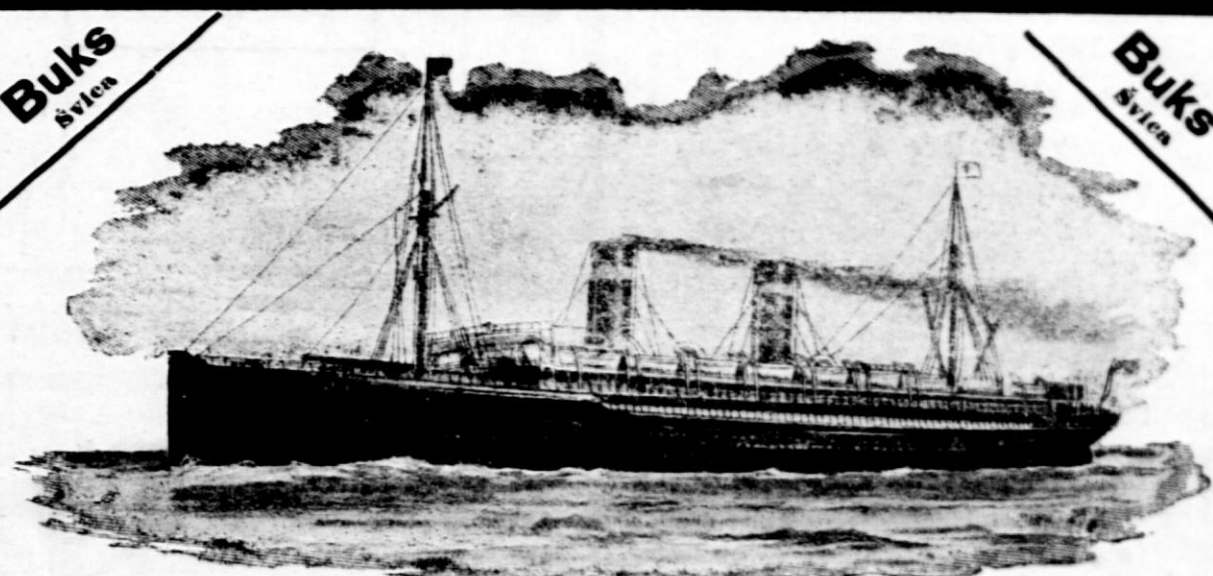
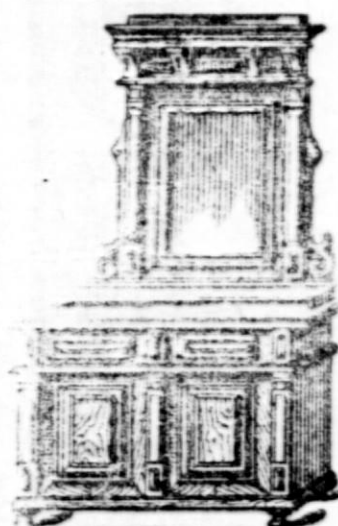
se priloga sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane sobne opreme iz suhega lesa solidno izgotovljene po lastnih in predloženih vzorcih. Velika zaloga raznovrstne izdelane opreme za salone, spalne in jedilne sobe je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih.

V prav obilno naročitev se priloga

Josip Arhar

načelnik.

95-12

HAVRE-AMERIKA

New-York

Prevažajo potnike z brzoparniki, ki zanesljivo prevozijo v 5½, do 6½ dni

preko morja, po najnižjih cenah v

Cena je iz

Boston

BUKSA na omenjena

pristanišča:

Philadelphia

II. razred (kajite)

K 250.—

III. razred (medkrov)

K 148.—

Kalifax

25-17

Pojasnila daje brezplačno takoj zastopnik:

Ivan Bihej v Buksu (Švica)

poleg kolodvora.

Vožnja LJUBLJANA-BUKS velja

samo 5 glđ 3 kr.

Zaradi opustitve trgovine na
Koroškem se vsa

oprava

takoj ceno prodaja.

Oprava obstoji iz portala z 8
zrcalnimi šipami, pri vhodu 2 zrcalni
šipi, 1 delikatesna miza (pudel) z
marmorato ploščo, kakor tudi vse
štelaze in omare za manufakturijsko in
galanterijsko. Od portala pošljem lahko
podobno. — Vpraša se pri **Ivanu**
Jasser, Vrba na Vrbskem jezeru.
(Velden a. Wörthersee). 652-8

Gričar & Mejač
Ljubljana
Drežernove ulice 9
uljudno najnanjati, da so

Novosti
za opomlad * *
* * in poletje
v velikanski izbiri
v salogi.

Ilustrovani ceniki
se razporejujejo na zahtevo
781-3 zastoj in franho.

Zahtevajte samo
SELLE & KARY-jev

FREDIN

Najboljše
čistilno sredstvo
za vsako boljše obuvanje.
Rumeno in črno.
Posebno priporočljivo za čevlje iz
boxcalin, oscarin, chevre-
aux- in lakovnega usnja.
Dunaj XII. 1. 330-8

Preselitev modnega salona in trgovine
s cvetkami. 749-3

Vljudno naznanjam, da sem svojo trgovino preselila v mnogo večje prostore
Pod trančo, tik **Gradeckega mostu** (dosedanje skladišče gospoda **Felixa Urbanc**).
Posebno opozarjam častite dame na veliko zalogo danajskih in originalnih pariških modelov in prosim prav obilnega obiska.

Postaja električne železnice. S spoštovanjem

Ida Škof-Wanek.

Cerkveni šopki in vse vrste cvetlic se natanko po naročilu doma izdelujejo.

Pozor!

Naznanjam, da kupujem maklenov,
gabrov in mocca les. Omenjeni les
mora biti ravan, brez grč in ne pod
20 cm premerne debelosti, — **hruškov**
in jelšev les, a ne pod 25 cm. Dolgost
brez pomena. Za debelejša debela se
primerno več plača. 784-3

William Prym
tvornica za lesene izdelke na Polzeli.
(Heilenstein).

1000 kren
ako je goljufija!
Brezskrbno rodbinsko
srečo jamči knjiga o pre-
obitem blagovnem otroku.
Z več tisoč zahvalnicami
pošilja diskretno za 90 h
v avstr. znakah gospa
A. Kaupa, Berlin
S. W. 220 Linden-
strasse 50.

Prve vrste zavarovalnica za
življenje sprejme pod ugod-
nimi pogoji nekaj gospodov za

akviziterje

(nabiranje zavarovanj) za Kranjsko in
Spodnje Štajersko.
Pismene ponudbe pod „Zavaro-
valnica za življenje“ na upravnishvo
„Slov. Naroda“. 792-2

Mlad trgovski pomočnik
železninske stroke, slovenskega in nem-
škega jezika v govoru in pisavi popol-
noma zmožen, se takoj sprejme.
Več pove upravništvo „Slov. Nar.“

„Škrat“
edini slovenski humoristično-sati-
rični tehnik, ki prinaša izključno
originalne slike.

Izhaja v Trstu vsako soboto.
Naročnina za vse leto 6 K, za
pol leta 3 K. Posamezne številke
se prodajajo po 10 stotink.
Zahtevajte brezplačne številke na ogled!

Bratje NOVAKOVIĆ

Ljubljana
Stari trg št. 15.

lastniki vinogradov na otoku Braču in
v Makarskem Primorju v Dalmaciji.

Prvo vzorno skladišče dalmatinskih vin, tropinovca, konjaka in
olja na drobno in na debelo. 759-3

Več sto divjih
kostanjev
krepko dreve za drevo-
rede in nasade
ima a a prodaj
tržko oskrbnishvo
v Postojni. 776-3

Specialitete v kravatah. Ovratniki. Manšete.

POMLADNE

NOVOSTI

SO DOŠLE!!

ERNEST SARK
Stari trg št. 1.

Moderci. Rokavice. Trakovi in lišp vsake vrste.

Čipke. 635-1. Vezene. Svilnato blago. Pajčolani. Predpasniki.

Usi toaletni predmeti.

Srajce, bele in barvaste.

Damski pasovi. Posamenterije. Čipkasti ovratniki. Čepice.

Anton Aškerc 2-35
Zlatorog.

To krasno narodno pravljico o
Zlatorogu je pesniško obdelal sedaj
Aškerc, in to popolnoma drugače,
nego je bila znana doslej po Funko-
vem prevodu nemške Baumbachove
idile. Aškerc se je tesneje oklenil
pravljiske snovi tako kakor jo je bil
zapisal rajni Deschmann ter pridržal
tudi demona „Zelenega lovca“. Tako
je ustvaril Aškerc iz narodne prav-
ljice čisto novo, svojo epiko pesnitev;
zato se nadejamo, da zaslovi sedaj
med nami tudi njegov izvirni
slovenski „Zlatorog“.

Izšel je v založbi
L. Schwentner-ja
v Ljubljani
in velja broširan 1 K 60 h, po pošti
1 K 70 h.

Otvoritev trgovske zaloge blaga.

Usojam si vljudno naznaniti, da sem v Ljubljani, poleg frančiškanske cerkve, na vogalu Sv. Petra in Miklošičeve ceste, zgradil
moderno hišo za trgovsko zalogo blaga, katero bom otvoril sredi tekočega meseca z modnim, manufakturnim, suknenim in platnenim
blagom na debelo in na drobno.

Vsled zveze s prvimi tovarnami mi bo mogoče častitim p. n. odjemalcem oddajati iz popolnoma nanovo sortirane zaloge blaga najboljše po kolikor
mogoče nizkih, stalnih cenah.

Svojo že 22 let Pod trančo obstoječo trgovino na drobno bom vodil neizpremenjeno dalje, dočim preselim trgovino na debelo
v trgovsko zalogo blaga v novi hiši.

Zbirke vzorcev najnovejšega modnega blaga se bodo pošiljale častitim p. n. odjemalcem na zahtevo drage volje poštne prosto.

Ob priliki te objave se vljudno zahvaljujem za izkazano mi zaupanje in prosim obenem za istotako obilen obisk v dosedanji in v novi trgovini.

v Ljubljani, dne 9. marca 1904.

Felix Urbanc.

Tamkaj je tudi ceno naprodaj nekaj manufakturnih štelaz.